

Start

ЗЕЛЕНА КНИГА РИНОК OTT-ВІДЕОКОНТЕНТУ

СІЧЕНЬ – 2018

ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

FORBIZ
Створення кращого
бізнес-середовища

ОФІС ЕФЕКТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

info@brdo.com.ua, office@brdo.com.ua
+38 (044) 332 49 12, +38 (094) 832 49 12
Київ, вул. Хорива, 55-К
www.brdo.com.ua

Офіс ефективного регулювання BRDO заснований у листопаді 2015 року для сприяння ефективному регулюванню й поліпшенню економічної свободи в Україні (з пріоритетом для малого/середнього бізнесу). Саме з цією метою реалізуємо інклюзивний та відкритий процес оптимізації регуляторних відносин, який спонукає до взаємної довіри та партнерства держави й бізнесу.

Документ підготовлено експертами Офісу ефективного регулювання.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

АВТОР: Гліб Щеголь, експерт ІКТ-сектору BRDO

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Олександр Кубраков, керівник сектору «ІТ і телекомунікації» BRDO,
Олексій Гончарук, голова BRDO

ПРЕАМБУЛА

Написання Зелених книг є поширеним методом започаткування професійного обговорення актуальних проблем в країнах Європи. Метою таких документів є напрацювання спільного бачення цілей у певній сфері та перешкод, що існують на шляху їх досягнення, усіма зацікавленими сторонами (стейкхолдерами): державними інституціями, бізнесом, суспільством.

Як правило після написання Зеленої книги слідує створення Білої книги –документу, що завдяки глибокому аналізу визначає пріоритети державної політики і пропонує конкретні шляхи її реалізації, з оцінкою вигоди та ризиків кожного запропонованого шляху для всіх зацікавлених сторін. Ґрунтуючись на результатах досліджень Зеленої та Білої книг розробляються безпосередньо нормативні акти, що враховують і балансують інтереси стейкхолдерів.

Офіс Ефективного Регулювання (BRDO), створений за ініціативи Міністерства економічного розвитку і торгівлі, впроваджує подібну практику в Україні. Одним з пріоритетних напрямків роботи ІКТ сектору BRDO був визначений **РОЗВИТОК РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ**, огляд якого пропонується Вашій увазі.

ЗМІСТ

ПРЕАМБУЛА	3
ВСТУП	5
1. ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ	
1.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ОТТ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ НАДАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА ПОСЛУГ.....	6
1.2 СУТЬ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ.....	8
1.3 ГРУПИ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ОСІБ НА РИНКУ.....	10
1.4 ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ В УКРАЇНІ.....	11
1.5 ПРОБЛЕМИ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ДЛЯ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	19
1.5.1 ПРОБЛЕМИ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ.....	19
1.5.2 МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ.....	20
1.6 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ У СВІТІ.....	21
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1	24
2. РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ	
2.1 ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ.....	25
2.2 ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ.....	25
2.3 ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТИВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ РИНОК ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ.....	26
2.3.1 ВИДАВНИКИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТИВ.....	27
2.3.2 ЯКІСТЬ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ПОСЛУГ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ОТТ.....	27
2.3.3 НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ.....	27
2.3.4 ВИМОГИ ДО АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕДІА КОНТЕНТУ.....	28
2.3.5 ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ОТТ-ПРОВАЙДЕРІВ, ЯКІ Є НЕРЕЗИДЕНТАМИ УКРАЇНИ.....	30
2.3.6 ДИРЕКТИВА ПРО АУДІОВІЗУАЛЬНІ МЕДІА ПОСЛУГИ.....	31
2.4 ОЦІНКА АКТУАЛЬНОСТІ ТА ЗАКОННОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТИВ.....	35
2.5 ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВАЙДЕРІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТЕХНОЛОГІЮ ОТТ.....	35
2.6 АНАЛІЗ ПРОГАЛИН РЕГУЛЯТОРНОГО ПОЛЯ.....	38
2.7 ПЕРЕЛІК ЦІЛЕЙ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЩО МІСТЯТЬСЯ У РЕГУЛЯТОРНИХ АКТАХ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ.....	39
2.8 ІНСТРУМЕНТИ (ЗАСОБИ) РЕГУЛЮВАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ У РЕГУЛЯТОРНИХ АКТАХ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ РИНОК ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ.....	39
ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2	40
3. АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНИХ КЕЙСІВ	41
ДОДАТОК	45

ВСТУП

Телебачення та кінодистрибуція досі залишаються важливими інструментами для передачі аудіовізуальної інформації. За середовищем доставки аудіовізуального медіа контенту сучасне телебачення можна розділити на ефірне, кабельне, супутникове та інтернет-телебачення. Традиційне телебачення ще зберігає за собою сильні позиції з точки зору глядацької аудиторії, надходжень від реклами та інвестицій у контент. Але в останні роки багато глядачів перейшло на інші, портативні пристрої для перегляду аудіовізуального контенту. Це стало можливим в першу чергу за рахунок розвитку нових технологій та поширенню широкосмугового доступу до мережі інтернет, що дозволило здійснювати доставку цифрового аудіовізуального медіаконтенту безпосередньо кінцевим споживачам.

Останні десятиріччя відзначаються постійним оновленням технологій доставки аудіовізуального медіа контенту. Так, на зміну традиційним і звичним видам та технологіям розповсюдження аудіовізуального медіа контенту користувачам, поступово приходять нові. Одними з таких технологій є IPTV (Internet Protocol Television) та OTT (Over the Top) технології. Основна відмінність між OTT технологією та іншими видами та технологіями доставки аудіовізуального медіа контенту, у тому числі IPTV, зводиться до технології доставки контенту. OTT технологія дозволяє доставляти аудіовізуальний медіа контент в режимі реального часу поверх мереж операторів та провайдерів телекомунікацій безпосередньо будь-якому кінцевому користувачеві підключеному до мережі Інтернет, тобто **сервіс з використанням технології OTT можливо отримувати без прив'язки до конкретної мережі певного оператора/провайдера телекомунікацій**. В той час як IPTV це платформа, яка створюється і контролюється оператором/провайдером-постачальником телекомунікаційних послуг, при цьому споживач взаємодіє безпосередньо зі своїм оператором/провайдером, який надає йому телекомунікаційні послуги.

За останні роки OTT стала однією з найбільш прогресивних та досконалих технологій за допомогою якої здійснюється доставка аудіовізуального медіа контенту до кінцевого споживача, а інтернет-телебачення з використанням технології OTT поступово перетворюється на альтернативу традиційним видам доставки контенту.

Метою створення цієї книжки є спроба відобразити ринкові, споживчі і технологічні зміни у сфері телебачення і радіомовлення, а також зазначити основні проблеми, які постали перед державою, індустрією і суспільством у зв'язку зі змінами культури споживання аудіовізуального медіа контенту.

1 | ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

1.1

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ ОТТ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ НАДАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА ПОСЛУГ

Провайдери, що здійснюють діяльність з надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням технології ОТТ (далі – ОТТ-провайдери) надають послуги, які **можна розділити на лінійні та нелінійні аудіовізуальні медіа послуги.**

Так, лінійна аудіовізуальна медіа послуга (телевізійне мовлення) - послуга, що надається ОТТ-провайдером для одночасного перегляду програм згідно з розкладом програм, а нелінійна аудіовізуальна медіа послуга (аудіовізуальна медіа послуга на замовлення) – послуга, що надається ОТТ-провайдером для перегляду програм та іншого відеоконтенту у час, довільно обраний користувачем, та за індивідуальним замовленням з каталогу, що пропонуються ОТТ-провайдером.

Для цілей цієї книги терміни «аудіовізуальна медіа послуга», «лінійна аудіовізуальна медіа послуга» та «нелінійна аудіовізуальна медіа послуга» розуміються у визначеннях наведених у Директиві 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг (Директива про аудіовізуальні медіа послуги)¹, а саме:

- ◆ **аудіовізуальна медіа послуга** - послуга, що згідно з визначенням у статтях 56 і 54 Договору про функціонування Європейського Союзу, знаходиться у сфері редакційної відповідальності провайдера медіа послуги, і основна мета якої полягає у здійсненні трансляцій інформаційних, розважальних та освітніх програм для загальної аудиторії за допомогою засобів електронних комунікаційних мереж згідно з визначенням у пункті (а) статті 2 Директиви 2002/21/ЄК;
- ◆ **лінійна аудіовізуальна медіа послуга (телевізійне мовлення)** – аудіовізуальна медіа послуга, що надається провайдером медіа послуги для одночасного перегляду програм згідно з розкладом програм;
- ◆ **нелінійна аудіовізуальна медіа послуга (аудіовізуальна медіа послуга на замовлення)** – аудіовізуальна медіа послуга, що надається провайдером медіа послуги для перегляду програм у час, довільно обраний користувачем, та за індивідуальним замовленням з каталогу програм, що пропонуються провайдером медіа послуг.

В свою чергу до «Нелінійної аудіовізуальної медіа послуги» можливо віднести наступні цифрові сервіси:

- ◆ **«відео за запитом» (Video on Demand (VOD))**. Організація доступу споживача до відеоконтенту (окремих аудіовізуальних творів) у зручний для нього час;
- ◆ **«відкладений перегляд» (Time-shifting)**. Функція зсуву в часі при перегляді відеоконтенту – забезпечує технічну можливість запису (з боку ОТТ-провайдера) для подальшого його перегляду абонентом;

¹ Директива 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг (Директива про аудіовізуальні медіа послуги) (кодифікована версія)

- ◆ «слідом за ефіром» (**Catchup**). Дозволяє дивитися телевізійні передачі через деякий час після їх виходу в телевізійний ефір.

OTT-провайдери відокремлюють наступні моделі монетизації контенту при використанні сервісу VOD:

- ◆ **FVOD (Free Video on Demand)** – надається практично безмежний доступ до відео, безкоштовно і без демонстрації реклами;
- ◆ **AVOD (Advertising Video on Demand)** – доступ до відео надається разом з рекламою, яка демонструється в відео з певною періодичністю;
- ◆ **SVOD (Subscription Video on Demand)** – доступ до відео через купівлю підписки;
- ◆ **TVOD (Transactional Video on Demand)** – платний доступ до відео, обмежений або за кількістю переглядів, або за часом (цифровий аналог прокату аудіовізуального контенту на оптичних носіях інформації);
- ◆ **EST (Electronic Sell-Through)** – платний доступ до відео, практично не обмежений ні кількістю переглядом, ні часовим проміжком, за винятком можливих певних обмежень з боку правовласників (цифровий аналог купівлі у власність аудіовізуального контенту на оптичних носіях інформації).

На практиці, при наданні нелінійних послуг застосовується кілька моделей, а саме: підписка, плата за перегляд (pay-per-view) і рекламна модель. Можливі також різні варіанти з одночасним використанням декількох з зазначених моделей.

Використання технології OTT надає наступні переваги.

- 1) Доступ до послуги в будь-якій точці світу, де є доступ до мережі Інтернет, з причини того, що відсутня прив'язка до певного інтернет провайдера за умови дотримання авторських прав.
- 2) Можливість передачі контенту високої якості, за рахунок того, що технологія менш вимоглива до обладнання, програмного забезпечення та швидкості доступу до мережі Інтернет.
- 3) Здатність адаптувати якість відео під швидкість інтернет-каналу.
- 4) Наявність інтерактивних сервісів.
- 5) Можливість перегляду відео на різних кінцевих пристроях, у т.ч. на мобільних пристроях.
- 6) Дозволяє вимірювати телеперегляд всіх без винятку домогосподарств з точністю до секунди, що може допомогти складати сітки телеканалів і планувати рекламні кампанії.
- 7) Поєднує на одній платформі можливості надання лінійних та нелінійних послуг.

СУТЬ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

Статистична класифікація продукції передбачає такі послуги як:

Код СКП	Товар/послуга, що стосуються процесу
60.20	Послуги у сфері телевізійного мовлення; оригінали телевізійних передач
63.11.2	Послуги з поточного передавання відео- та аудіовісності

У споживачів послуг Інтернет в Україні є можливість користуватися послугами ОТТ-провайдерів, які не є резидентами України та ОТТ платформи яких розташовані за межами України. Це такі провайдери, як Netflix, Amazon Prime, та інші. Облік та/або державна реєстрація в Україні зазначених провайдерів на даний час не здійснюється.

Тим не менш варто зазначити, що дані, що передаються мережею, можуть мати і закордонне походження, а більшість обладнання, що використовується ОТТ-провайдерами, імпортується.

У той же час діюче законодавство у сфері телебачення і радіомовлення частково (лише в розрізі використання контенту та оподаткування) охоплює надання послуг з використанням ОТТ-технології та не враховує зміни, що відбулися в аудіовізуальному секторі.

Для забезпечення надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням технології ОТТ, на ринку ОТТ-відеоконтенту відбуваються **наступні процеси**.

- 1 Створення і управління ОТТ платформою
- 2 Розбудова і управління мережею доставки контенту
- 3 Отримання прав на використання контенту
- 4 Отримання або самостійне створення ІР сигналу
- 5 Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам

СТВОРЕННЯ І УПРАВЛІННЯ ОТТ ПЛАТФОРМОЮ

ОТТ платформа – апаратно-програмний комплекс, що дозволяє одночасно поширювати лінійні та надавати нелінійні аудіовізуальні медіа послуги з використанням ОТТ технології без використання власної чи орендованої телекомунікаційної мережі. Надання послуг ОТТ-провайдером обов'язково передбачає наявність права володіння та/або розпорядження або використання на договірних засадах готового комплексного рішення (ОТТ платформи), здійснення управління (керування) ОТТ платформою.

ОТРИМАННЯ ПРАВ НА ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕНТУ

Процес передбачає укладання ліцензійних договорів з правовласниками контенту та/або самостійне створення контенту. *(Ринок створення такого контенту є самостійним і виходить за межі дослідження даної книги).*

ОТРИМАННЯ АБО САМОСТІЙНЕ СТВОРЕННЯ ІР СИГНАЛУ

Процес передбачає отримання телевізійного сигналу (аудіовізуального медіа контенту) необхідної якості від одного або декількох постачальників або самостійне створення ІР сигналу та/або переформатування контенту, який є в наявності у ОТТ-провайдера.

РОЗБУДОВА І УПРАВЛІННЯ МЕРЕЖЕЮ ДОСТАВКИ КОНТЕНТУ

Мережа доставки контенту (Content Delivery Network (CDN)) – географічно розподілена мережева інфраструктура, що використовується для здійснення потокового мовлення і HTTP-кешування. CDN дозволяє оптимізувати доставку і дистрибуцію вмісту кінцевим користувачам в мережі Інтернет, а також поширювати відео та інші види контенту через мережу Інтернет з високою якістю та швидкістю.

Даний процес передбачає самостійну розбудову мережі доставки контенту або її оренду, підключення мережі доставки контенту до точки (точок) обміну українського і зовнішнього трафіку, а також здійснення управління мережею.

НАДАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА ПОСЛУГ СПОЖИВАЧАМ

Процес передбачає укладання договорів, як з операторами/провайдерами телекомунікацій, що здійснюють діяльність з надання послуг доступу до мережі Інтернет (інтернет сервіс провайдерами), так і безпосередньо з кінцевими споживачами. З кінцевими споживачами зазвичай укладаються договори публічної оферти.

На сьогодні існує декілька моделей роботи ОТТ-провайдерів зі споживачами їх послуг:

надання послуг
тільки інтернет сервіс
провайдерам

надання послуг
безпосередньо
кінцевим споживачам

надання послуг
одночасно інтернет сервіс
провайдерам та кінцевим
споживачам

ГРУПИ ЗАІНТЕРЕСОВАНИХ ОСІБ НА РИНКУ

Стейкхолдерами ринку на різних етапах виступають:

ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ. Значимість ринку надзвичайно висока. Інтерес у зростанні обсягів ринку, зменшенні витрат, полегшенні ведення бізнесу, впровадженні європейської практики (зокрема технологічної конвергентності), боротьбі з піратством, створенні єдиних умов на ринку для всіх провайдерів (технологічна нейтральність).

ДЕРЖАВА. Значимість ринку висока. Інтерес у розвитку творчої економіки, яка майже відсутня в Україні, захисті прав споживачів, забезпеченні національної безпеки в інформаційній сфері.

ГРОМАДЯНИ. Значимість ринку висока. Інтерес в збільшенні асортименту послуг, зростанні якості та зниженні вартості послуг, створенні нових робочих місць.

ВЛАСНИКИ ПРАВ НА КОНТЕНТ. Значимість ринку висока. Інтерес в максимізації доходів від надання доступу до контенту, в припиненні використання неліцензійного контенту як ОТТ-провайдерами, так і кінцевими споживачами послуг та в розвитку власного виробництва аудіовізуального контенту.

ОПЕРАТОРИ ТА ПРОВАЙДЕРИ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ. Значимість ринку висока. Інтерес – недопущення спотворення конкуренції, встановлення правової визначеності умов діяльності, формування єдиного інформаційного простору, існування узгоджених правил, застосовних до всіх суб'єктів господарювання на ринку надання аудіовізуальних послуг незалежно від технології.

ПРОВАЙДЕРИ ПРОГРАМНОЇ ПОСЛУГИ. Значимість ринку висока. Інтерес – недопущення спотворення конкуренції, встановлення правової визначеності умов діяльності, формування єдиного інформаційного простору, існування узгоджених правил, застосовних до всіх суб'єктів господарювання на ринку надання аудіовізуальних послуг незалежно від технології.

ХАРАКТЕРИСТИКА РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ В УКРАЇНІ

КІЛЬКІСТЬ ОТТ-ПРОВАЙДЕРІВ

З причини того, що в Україні відсутній облік та державна реєстрація ОТТ-провайдерів, станом на час публікації цієї Зеленої книжки, встановити точну кількість провайдерів, що здійснюють діяльність з надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням технології ОТТ на території України не є можливим.

За різними оцінками учасників ринку телебачення та радіомовлення, на даний час в Україні здійснюють діяльність з надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням технології ОТТ близько **10** (десяти) юридичних осіб, що зареєстровані на території України, серед них найбільші це:

- ◆ MEGOGO www.megogo.net;
- ◆ OLL.TV www.oll.tv;
- ◆ DIVAN.TV www.divan.tv;
- ◆ TRINITY www.trinity-tv.net;
- ◆ ВОЛЯ www.volvia.com/rus/smarthd;
- ◆ You TV www.youtv.com.ua;
- ◆ LANET www.lanet.tv;
- ◆ OVVA www.1plus1.video.

Завдяки можливостям ОТТ технології, споживачі послуг ОТТ-провайдерів можуть користуватися їх послугами в будь-якому місці (без прив'язки до будь-якої країни), де є швидкісне підключення до мережі інтернет. Тому деякі ОТТ-провайдери, у тому числі українські, досягають успіху також і на міжнародних ринках. Це стає можливим завдяки:

- ◆ використанню контенту на місцевій мові;
- ◆ локальному контенту, що виробляється на місцевому рівні;
- ◆ оригінальному контенту;
- ◆ можливості здійснення платежів в національній валюті;
- ◆ наданням можливості різних способів оплати послуг;
- ◆ партнерських зв'язків з операторами платного телебачення, роздрібними торговцями, Інтернет-провайдерами, телекомунікаційними компаніями та/або мобільними операторами.

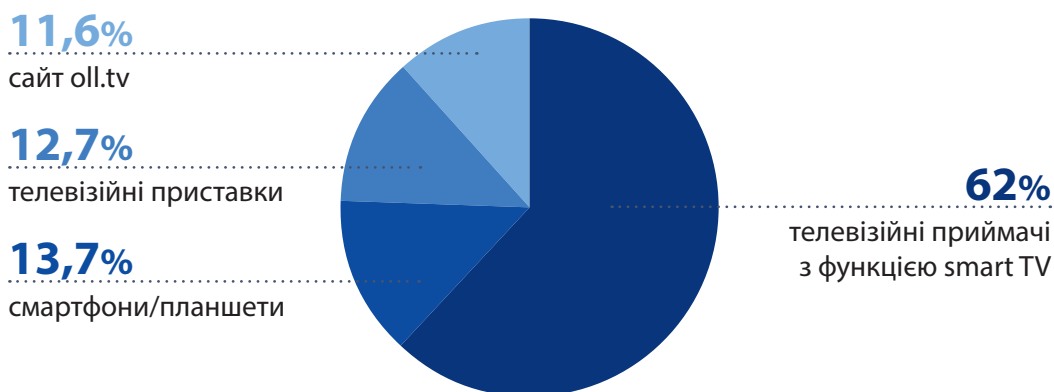
КІЛЬКІСТЬ АБОНЕНТІВ

ОТТ-провайдери, що здійснюють діяльність на території України, не звітують щодо показників власної діяльності до Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Державної служби статистики України та інших державних органів, тому встановити приблизну кількість абонентів (домогосподарств) можливо лише з аналітичних звітів компаній, що спеціалізуються на проведенні маркетингових досліджень за замовленнями учасників ринку телебачення та радіомовлення України.

За інформацією, отриманою від компанії SES¹, за останні роки в Україні, в розрізі домогосподарств, які є користувачами супутникового телебачення, збільшилась кількість лише абонентів (домогосподарств), які дивляться телебачення з використанням технологій IPTV та OTT, в той час як кількість абонентів супутникового, кабельного та ефірного наземного телебачення поступово зменшується. Так, станом на кінець 2016 року кількість абонентів (домогосподарств), які є користувачами супутникового телебачення та дивляться телебачення з використанням технологій IPTV та OTT виключно за допомогою ТВ приймачів, становила **590 тис.** та **250 тис.** відповідно, а доля ринку збільшилась до **4%** та **2%** відповідно.

Кількість домогосподарств в Україні, які є користувачами супутникового телебачення та мають можливість отримувати аудіовізуальні послуги з використанням технології OTT, тобто мають відповідні пристрої (телевізійні приймачі, сет топ бокси, персональні комп'ютери, планшети, смартфони, та ін.) становить **1,19 млн**, з них **0,90 млн** тих, що можуть отримувати лінійні аудіовізуальні послуги та **0,96 млн** тих, що можуть отримувати нелінійні аудіовізуальні послуги з використанням технології OTT. Доля телевізійних приймачів з функцією smart TV становить **21%** (**23%** для лінійного телебачення та **19%** для нелінійного телебачення). При цьому, безплатний відеоконтент використовують **1,05 млн** домогосподарств (**88%**), а платний – **0,04 млн** домогосподарств (**3%**).

За інформацією отриманою від системи телевимірювань Deermetrics.tv (проект ТОВ «Діджитал Скрінз»)², станом на жовтень 2017 року, дольовий розподіл за часом перегляду OTT-сервісу OLL.TV за типами пристроїв становить:

Джерело – система телевимірювань Deermetrics.tv (інформація станом на жовтень 2017 року)

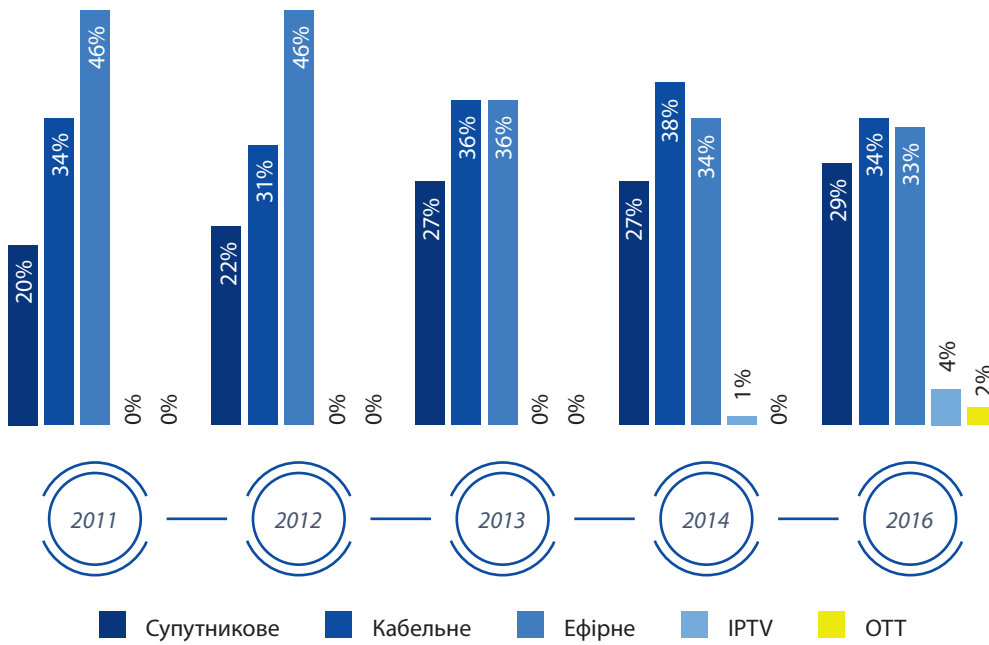
Для порівняння, за даними comScore, у США, станом на квітень 2017 року, лише **30%** пристроїв, що використовується для отримання аудіовізуальних послуг з використанням технології OTT становлять телевізійні приймачі з функцією smart TV, інші **70%** пристроїв складають телевізійні приставки, ігрові консолі та інтернет програвачі³.

¹ The Ukrainian TV Market (Year-End 2016)

² TV ReportBasic - щомісячний оглядовий звіт щодо перегляду цифрових тв-сервісів (жовтень 2017 року)

³ <https://www.comscore.com/Insights/Presentations-and-Whitepapers/2017/State-of-OTT>

**ЧАСТКА РИНКУ ЗА РЕЖИМАМИ ПРИЙОМУ ТЕЛЕБАЧЕННЯ,
% домогосподарств за режимом прийому**

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

ПРИСТРОЇ ДЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ОТТ ВІДЕОКОНТЕНТУ

0,18
15%
Обидва

0,07
6%
Тільки ТВ приймач

0,95 79%
Всього без ТВ приймача

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

ПРИСТРОЇ ДЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ ЛІНІЙНОГО ОТТ ВІДЕОКОНТЕНТУ

0,13
14%
Обидва

0,08
9%
Тільки ТВ приймач

0,69 77%
Всього без ТВ приймача

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

ПРИСТРОЇ ДЛЯ ПЕРЕГЛЯДУ НЕЛІНІЙНОГО ОТТ ВІДЕОКОНТЕНТУ

0,11
12%
Обидва

0,06
7%
Тільки ТВ приймач

0,79 81%
Всього без ТВ приймача

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

ОТТ СЕРВІСИ (ПЛАТНІ/БЕЗОПЛАТНІ)

0,10
9%
Невідомо

0,04 3%
Платний відео контент

1,05 88%
Безоплатний відео контент

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

Подібну оцінку платному сегменту ринку OTT-відеоконтенту надає консалтингова група Expert & Consulting. У Таблиці наведена інформація, щодо кількості абонентів (домогосподарств), які дивляться телебачення з використанням технологій IPTV та OTT станом на 2 квартал 2017.

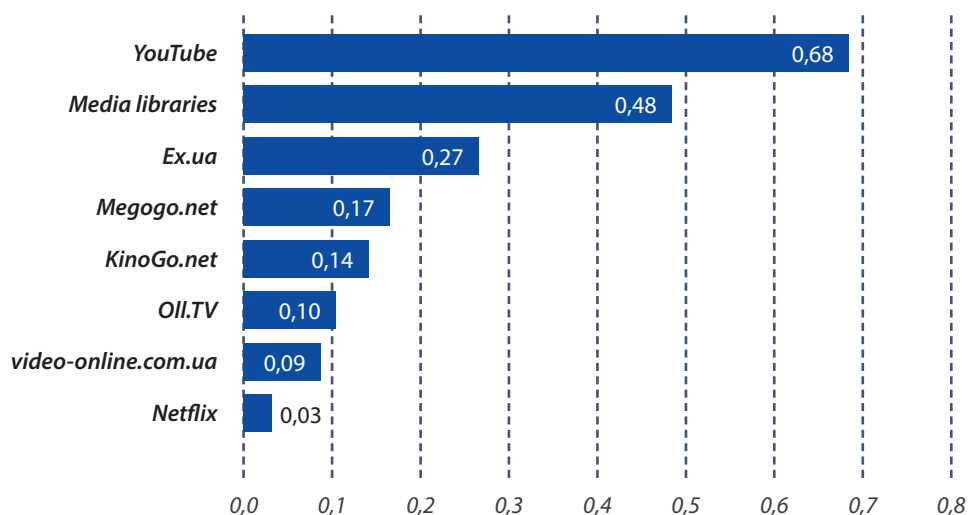
ІНФОРМАЦІЯ, ЩОДО КІЛЬКОСТІ ДОМОГОСПОДАРСТВ, ЯКІ ДИВЛЯТЬСЯ ТЕЛЕБАЧЕННЯ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЙ IPTV ТА OTT

Технологія	Тип	Кількість домогосподарств, тис
IPTV, OTT	Платний сегмент	955
IPTV, OTT	Некомерційний сегмент	820

Джерело – Expert & Consulting (інформація станом на 2 квартал 2017, у платному сегменті враховувалися лише абоненти, які здійснювали плату останні 3 (три) місяці)

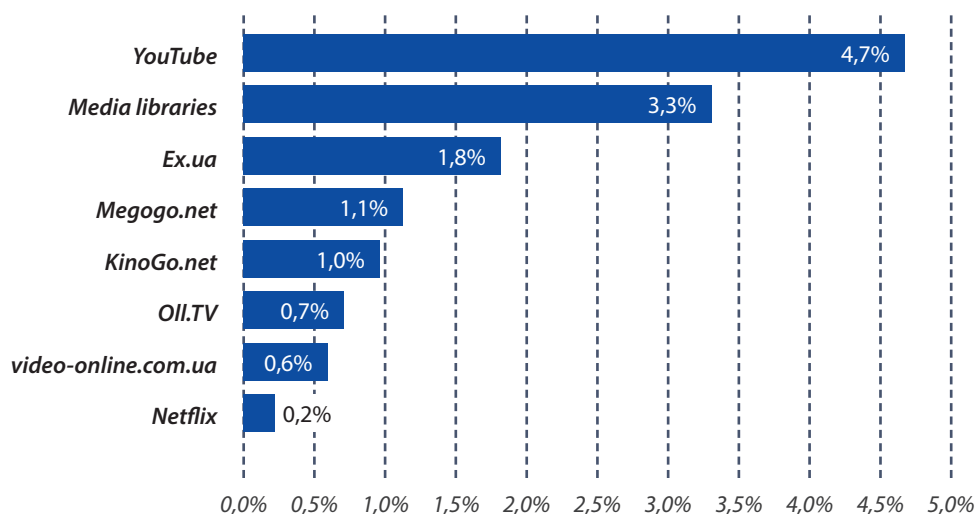
Нижче наведена інформація стосовно OTT-провайдерів, які займають найбільшу частку ринку в Україні станом на кінець 2016 року. Лідером є платформа спільного доступу до відеоконтенту, що розташована за межами України, яка працює за рекламною моделлю (не потребує оплати з боку споживача).

OTT ПРОВАЙДЕРИ ТА ПЛАТФОРМИ СПІЛЬНОГО ДОСТУПУ ДО ВІДЕО (млн домогосподарств)

Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

OTT ПРОВАЙДЕРИ ТА ПЛАТФОРМИ СПІЛЬНОГО ДОСТУПУ ДО ВІДЕО (%)

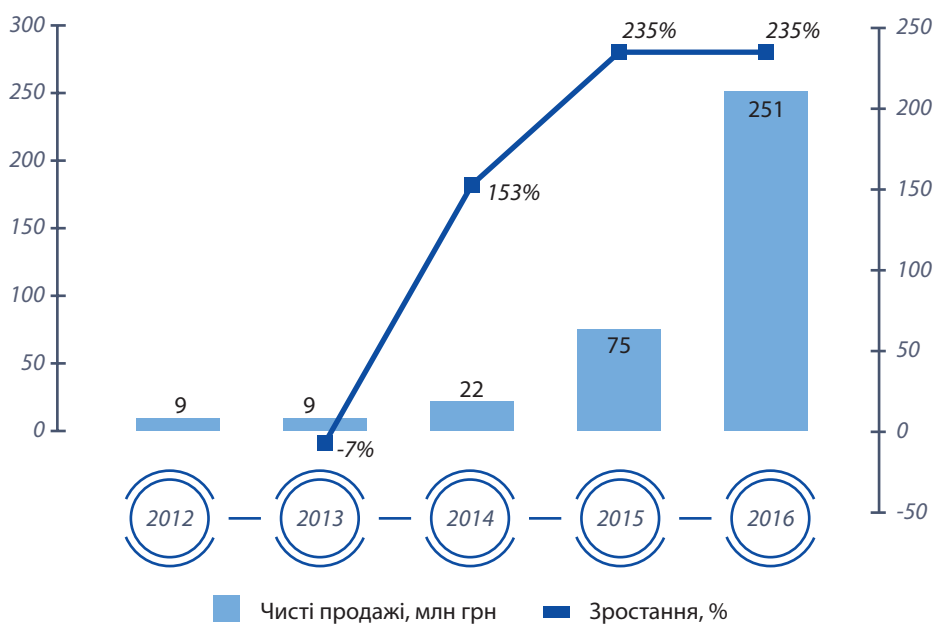
Джерело – SES (інформація станом на кінець 2016 року)

ДОХОДИ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

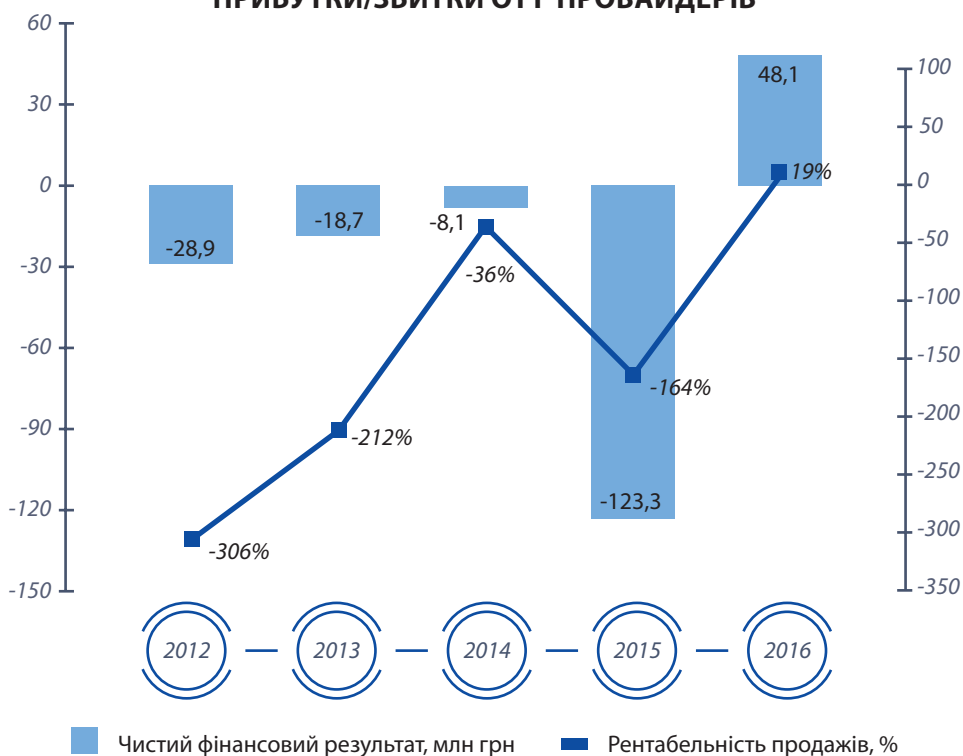
Інформація щодо загального обсягу доходів від надання аудіовізуальних послуг з використанням технології ОТТ, відсутня, з причини того, що ОТТ-провайдери не надають інформацію щодо власних доходів до Державної служби статистики України та/або інших державних органів.

Втім, ми змогли оцінити приблизні обсяги на основі фінансової звітності найбільших учасників ринку. Зазначимо, що в даному випадку йдеться лише про компанії, для яких надання аудіовізуальних послуг з використанням технології ОТТ є виключним або головним видом діяльності. З цих причин наведені далі дані не враховують фінансові потоки тих ОТТ-провайдерів, що є частиною іншого бізнесу (насамперед, операторів телекомунікацій Воля та Ланет).

ДОХОДИ ОТТ-ПРОВАЙДЕРІВ

ПРИБУТКИ/ЗБИТКИ ОТТ-ПРОВАЙДЕРІВ

В той же час провайдери програмної послуги, що застосовують технологію IPTV, з 2016 року, надають інформацію щодо власних доходів до Державної служби статистики України, відповідно вона наявна в статистичних бюлетенях «Стан і розвиток зв'язку України». Так, у I півріччі 2017 доходи від надання IP-телебачення зросли у порівнянні з аналогічним періодом 2016 року на **31,7%**. Інформація (з урахуванням ПДВ, у млн грн) наведена у Таблиці:

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ДОХОДІВ ВІД НАДАННЯ ПОСЛУГ ІР-ТЕЛЕБАЧЕННЯ

Рік	Доходи від надання IP-телебачення, млн грн	У тому числі:	
		населенню	іншим користувачам
I півріччя 2016	64,4	63,6	0,8
2016 рік	106,5	99,9	6,6
I півріччя 2017	84,8	78,2	6,6

ІНДЕКС ХЕРФІНДАЛЯ-ХІРШМАНА

Визначення точного значення індексу Херфіндаля-Хіршмана для ринку OTT-відео контенту є неможливим через відсутність достовірної офіційної статистики, з причини чого не відома ні точна кількість OTT провайдерів ні їх ринкова частка. Але маючи дані принаймні по найбільшим учасникам ринку, ми можемо оцінити нижню межу цього індексу. Виходячи з часток, що наведені у графіку вище, станом на кінець 2016 року цю межу можна визначити на рівні **1 570**, що відповідає середньому рівню концентрації.

ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕДІА КОНТЕНТУ

Використання аудіовізуального медіа контенту OTT-провайдерами при здійсненні діяльності з надання аудіовізуальних послуг з використанням технології OTT можливе лише за умови укладання ліцензійних договорів з власниками прав на відповідний аудіовізуальний контент (стаття 41 Закону України «Про авторське право та суміжні права», частина четверта статті 426 Цивільного Кодексу України).

Представники українського ринку медіа послуг зазначають, що в Україні все ще фіксуються чисельні випадки «піратства» (незаконного використання аудіовізуального контенту). Україна, як і раніше, потрапляє до світових рейтингів країн порушників прав інтелектуальної власності.

Так, у 2017 році Офісом торгового представника США (USTR) опубліковано щорічний звіт «Спеціальний звіт 301» (Special 301 report), згідно з яким Україна залишилася в переліку країн – основних порушників прав інтелектуальної власності (Priority Watch List). В зазначеному звіті відзначається, що ситуація з дотриманням прав інтелектуальної власності в Україні залишається складною, незважаючи на деякі успіхи в боротьбі з піратством, такі як рішення про ліквідацію Державної служби інтелектуальної власності та прийняття законодавчої бази, спрямованої на створення вищого спеціалізованого суду з питань інтелектуальної власності.

В розрізі тематики даної Зеленої книги, можливо виділити наступні типи незаконного використання аудіовізуального контенту.

- 1 Використання аудіовізуального медіа контенту українськими OTT-провайдерами без укладання відповідних договорів з власниками прав на аудіовізуальний контент.
- 2 Використання аудіовізуального медіа контенту OTT-провайдерами, які є нерезидентами України без укладання відповідних договорів з українськими власниками ексклюзивних прав на аудіовізуальний контент.

Українські телерадіокомпанії та правовласники використовують наступні методи для боротьби з незаконним використанням власного аудіовізуального контенту:

- ◆ взаємодія з постачальниками обладнання для перегляду аудіовізуального контенту (телевізійні приймачі з функцією smart TV, телевізійні приставки) для видалення та блокування нелегальних додатків, які дозволяють отримати безкоштовний доступ до платного аудіовізуального контенту;
- ◆ блокування доступу до таких сервісів в магазинах мобільних додатків, видалення відповідних телевізійних каналів з таких додатків;
- ◆ звернення до відповідних власників веб-сайтів та постачальників послуг хостингу;
- ◆ взаємодія з платіжними системами для блокування можливості отримання грошових коштів від користувачів «піратськими» ресурсами;
- ◆ звернення з відповідними заявами до Департаменту кіберполіції Національної поліції України;
- ◆ звернення до відповідних судових інстанцій згідно з вимогами Цивільного та Кримінального кодексів України.

Окремо можливо виділити факт заснування у 2013 році чотирма найбільшими українськими медіагрупами («1+1 Медіа», StarLightMedia, «Медіа Група Україна» та Inter Media Group) ініціативи «Чисте небо» (сервіс <http://blacklists.org.ua/>), яку згодом підтримала «Українська Антипіратська Асоціація», що представляє в Україні інтереси Асоціації кіноіндустрії (Motion Picture Association) та правовласників-голлівудських компаній, що займають лідируюче положення на ринку, в питаннях антипіратства. Ініціатива була створена з метою розвитку в українській частині інтернету легального аудіо-візуального продукту і боротьби з сайтами, що поширюють в мережі контент з порушенням права інтелектуальної власності. В рамках ініціативи інтернет-майданчикам була запропонована можливість безкоштовно використовувати легальний контент, правами на який володіють медіагрупи, але на спеціальних умовах.

Значно спростило боротьбу незаконним використанням аудіовізуального контенту прийняття Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», який був підписаний президентом України 20 квітня 2017 року (детальна інформація наведена у розділі 2 даної книжки).

Одночасно, українські телерадіокомпанії-власники аудіовізуального контенту, так само як і ОТТ-провайдери, недоотримують прибутки з причини того, що деякі оператори/провайдери телекомунікацій умисно занижують кількість власних абонентів у звітах до державних органів. Відповідно, зазначена у звітах некоректна (занижена) кількість абонентів вказується у договорах, які укладаються операторами/провайдерами телекомунікацій з ОТТ-провайдерами.

Окремо слід зазначити, що останнім часом деякі ОТТ-провайдери, як в Україні так і у світі (наприклад Netflix, Amazon, Megogo) починають створювати і поширювати власний оригінальний контент. Можливо прогнозувати, що далі зазначена тенденція буде тільки підсилюватися.

1.5

ПРОБЛЕМИ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ДЛЯ ЇХ ВИРІШЕННЯ

1.5.1

ПРОБЛЕМИ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ

Нижче зазначені найрозповсюджені проблеми, з якими стикаються ОТТ-провайдери в Україні під час здійснення діяльності з надання аудіовізуальних послуг з використанням технології ОТТ.

- 1 Зменшення доходів від конкуренції з сервісами та/або провайдерами, що використовують аудіовізуальний контент без відповідних ліцензійних договорів з власниками прав на такий контент або занижують абонентську базу (underreporting) або використовують технології, які не ідентифікують користувачів і не дозволяють здійснювати їхній облік.
- 2 Поширення телевізійних послуг за допомогою play-листів та інших подібних, що містить ризики контролю кількості користувачів програмних послуг.
- 3 Розповсюдження та поширення на українському ринку телевізійних пристроїв а (приймачів, плеєрів) деяких виробників, в яких встановлене програмне забезпечення, яке дозволяє отримати несанкціонований доступ до інших платних телевізійних сервісів, програм та іншого ліцензійного відеоконтенту. Тобто, в даному випадку ОТТ-провайдери розповсюджують аудіовізуальний медіа контент без прав на його використання.
- 4 Відсутність ідентифікації ОТТ-сервісу (назва суб'єкта господарювання, торгівельної марки, місцезнаходження, ідентифікаційний код, поштова і електронна адреса для листування, тощо), що унеможлиблює подання претензій щодо незаконного використання програм, аудіовізуальних творів, інших об'єктів авторського права або суміжних прав.
- 5 Випадки умисного обмеження швидкості доступу до ресурсів ОТТ-провайдерів деякими операторами/провайдерами телекомунікацій, що здійснюють діяльність з надання доступу до мережі інтернет та одночасно є провайдерами програмної послуги чи ОТТ-провайдерами. Зазначені дії не відповідають принципу «мережевого нейтралітету» (net neutrality). Наприклад, якщо інтернет сервіс провайдер на власній мережі надає програмні послуги з використанням технології IPTV та/або одночасно він є ОТТ-провайдером, то для підключення більшої кількості власних абонентів до своїх IPTV та/або ОТТ сервісів, він може обмежити їм швидкість доступу до ресурсів інших ОТТ-провайдерів.
- 6 Умисне заниження кількості власних абонентів операторами/провайдерами телекомунікацій, що здійснюють діяльність з надання доступу до мережі інтернет, в договорах, які вони укладають з ОТТ-провайдерами.
- 7 Зменшення доходів від конкуренції з ОТТ-провайдерами, які є нерезидентами України та здійснюють діяльність на території України, не сплачуючи податків на її території, так і з українськими ОТТ-провайдерами, що зареєстровані в країнах, в яких діє пільгове оподаткування. Втім, проблему наразі навряд чи можна вважати гострою, з причини того, що частка найбільшого платного західного гравця на ринку ОТТ-відеоконтенту, Netflix, станом на кінець 2016 р. складала лише **1,5%**.
- 8 Більша вартість використання контенту для ОТТ-провайдерів ніж для традиційних провайдерів.

1.5.2

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ З ЯКИМИ СТИКАЮТЬСЯ ОТТ-ПРОВАЙДЕРИ

- 1) Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» відповідно до європейських стандартів і впровадження (повідомного) реєстраційного принципу діяльності.
- 2) Створення ОТТ-провайдерами власного програмного забезпечення (додатків, що використовуються в телевізійних пристроях).
- 3) Здійснення поширення сервісу за умови ідентифікації користувача, за результатами чого вести облік таких користувачів.
- 4) Звернення до Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації зі скаргою, щодо умисного обмеження швидкості доступу до ресурсів ОТТ-провайдерів з боку операторів/провайдерів телекомунікацій.
- 5) Взаємодія з постачальниками обладнання для видалення та блокування нелегальних додатків, які дозволяють отримати безкоштовний доступ до платного аудіовізуального контенту. Блокування доступу до таких сервісів в магазинах мобільних додатків.
- 6) Звернення до відповідних власників веб-сайтів та постачальників послуг хостингу.
- 7) Взаємодія з платіжними системами для блокування можливості отримання грошових коштів від користувачів «піратськими» ресурсами;
- 8) Звернення з відповідними заявами до Департаменту кіберполіції Національної поліції України;
- 9) Звернення до відповідних судових інстанцій згідно з вимогами Цивільного та Кримінального кодексів України.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ У СВІТІ

Деякі українські ОТТ-провайдери здійснюють діяльність також і на міжнародних ринках, а у споживачів послуг доступу до Інтернет в Україні є можливість користуватися послугами ОТТ-провайдерів, які є нерезидентами України та ОТТ платформи (платформи спільного доступу до відеоконтенту) яких розташовані за межами України. Тому інформація щодо розвитку ринку ОТТ-відеоконтенту у світі та моделей його регулювання в інших країнах є вкрай необхідною для розуміння майбутніх тенденцій розвитку ринку ОТТ-відеоконтенту в Україні та врахування досвіду різних країн при розробці власних моделей здійснення його регулювання.

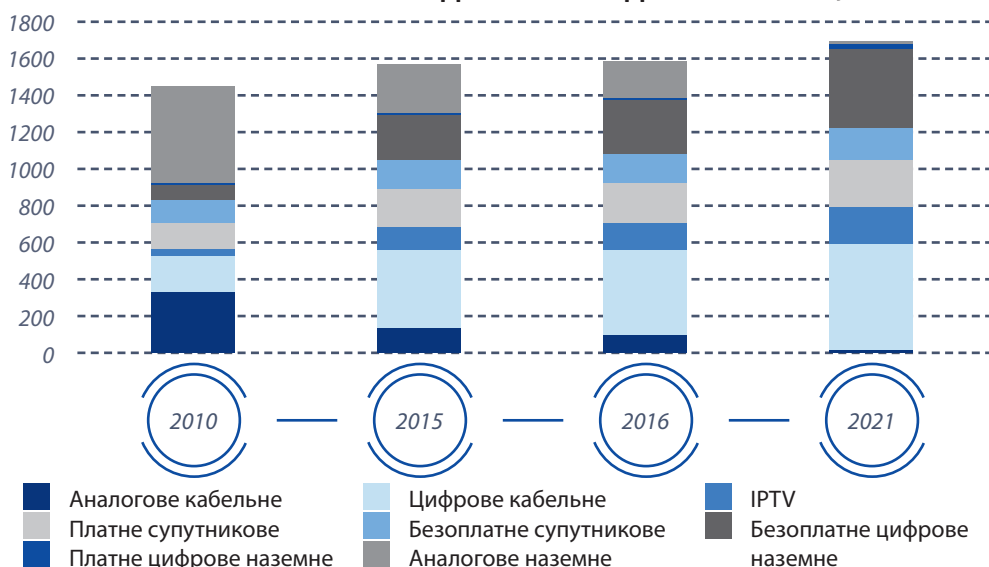
З причини стрімкого розвитку нових технологій та, відповідно, появи нових конвергентних послуг з їх використанням, регулювання ринків аудіовізуальних послуг, які надаються з використанням нових сучасних технологій, є складним викликом для регуляторних органів усіх держав.

Аналіз законодавчої бази країн-членів Європейського Союзу показує, що станом на листопад 2017 року, більшість країн вже запровадили Директиву 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг, тому вони застосовують реєстраційну модель регулювання для лінійних аудіовізуальних медіа послуг та/або повідомну модель регулювання, зокрема стосовно нелінійних аудіовізуальних медіа послуг. Інформація, щодо Директиви про аудіовізуальні медіа послуги наведена в розділі 2 даної книжки.

Але на даний час на рівні директив Європейського Парламенту та Ради Європи відсутнє визначення терміну ОТТ. «Інструментарій з регулювання ІКТ»¹ Міжнародного союзу електрозв'язку (МСЕ) також не містить вичерпного переліку того, що складає «ОТТ», а тільки зазначає, що «ОТТ-сервіси можливі завдяки тому, що Інтернет протокол відокремлює доставку від контенту і дозволяє постачальникам ОТТ контенту і додатків безпосередньо спілкуватися з кінцевими користувачами по мережах, власники і оператори яких виключені з цих транзакцій».

Проникнення IPTV платформ у світі, за інформацією та прогнозами компанії Digital TV Research Limited збільшилось у 2016 році на 1 процентний пункт, а в 2021 році збільшиться приблизно на 12 процентних пунктів².

ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ТВ ДОМОГОСПОДАРСТВ У СВІТІ, млн

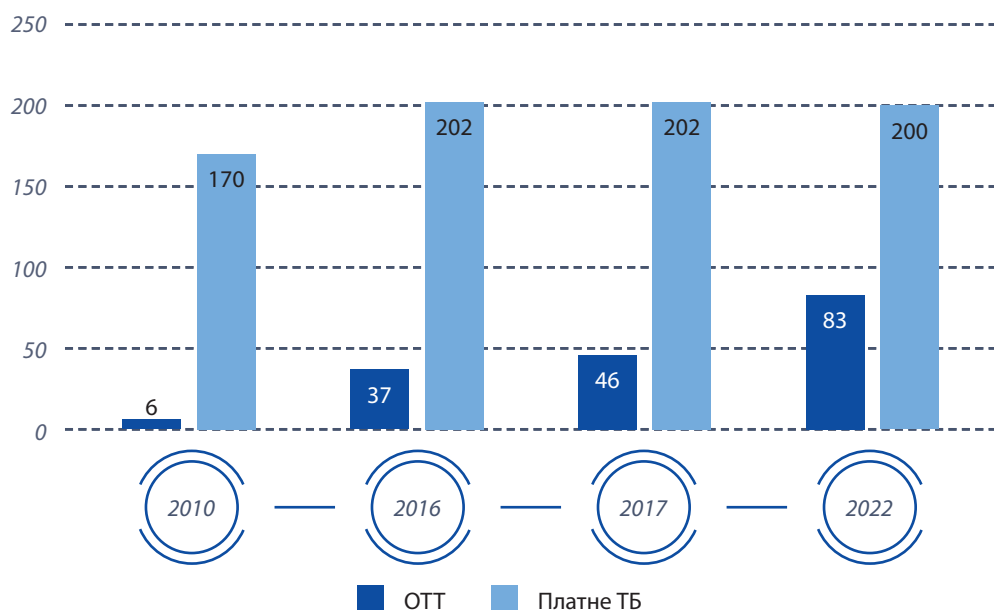

Джерело – Digital TV Research Limited (2021 рік – прогноз)

¹ ITU's ICT Regulation Toolkit
² Press Release, 18th April 2016

За інформацією та прогнозами компанії *Digital TV Research Limited*, доходи від аудіо-візуальних послуг з використанням технології OTT у світі поступово збільшуються на фоні зниження доходів від надання послуг платного телебачення¹.

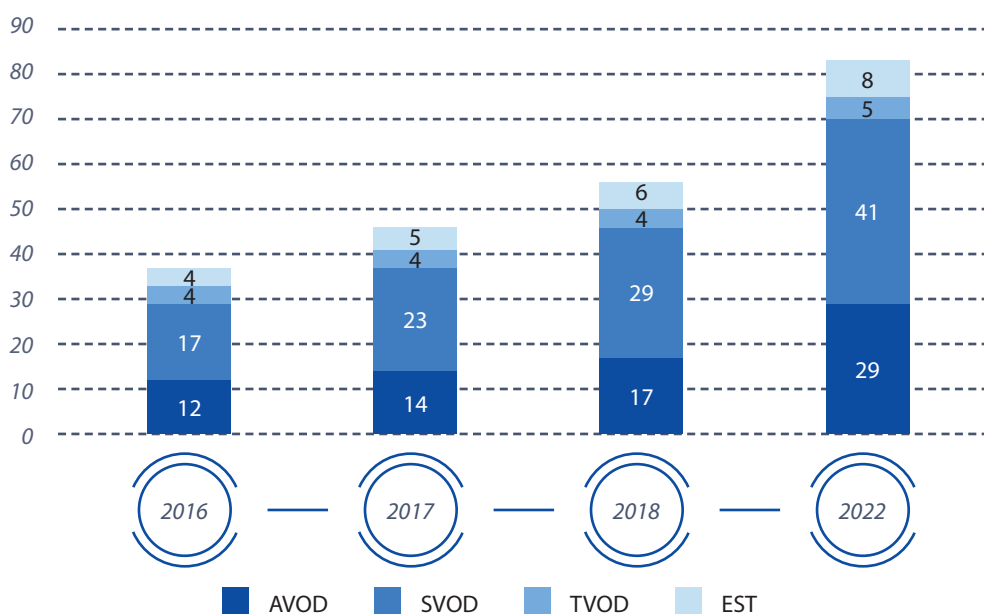
ДОХОДИ ВІД ПЛАТНОГО ТЕЛЕБАЧЕННЯ У СВІТІ ПОРІВНЯНО З OTT, млрд доларів

Джерело – *Digital TV Research Limited* (2022 рік – прогноз)

Також, за прогнозами компанії *Digital TV Research Limited*, у 2022 році загальний дохід компаній, що надають послуги доступу до фільмів і телепрограм за технологією OTT по **138** країнам світу, досягне позначки в **83 мільярди доларів (70,4 мільярда євро)**. Це більш ніж в **два** рази вище показників 2016 року, коли дохід в даному секторі склав **37 мільярдів доларів**².

ДОХОДИ ВІД OTT У СВІТІ (ЗА ВИДАМИ СЕРВІСІВ), млрд доларів

Джерело – *Digital TV Research Limited* (2022 рік – прогноз)

¹ Global Pay TV & OTT Trends
² Press Release, 2nd October 2017

П'ЯТІРКА КРАЇН ЗА ДОХОДАМИ ВІД ІНТЕРНЕТ-ТЕЛЕБАЧЕННЯ ТА ВІДЕО (млн доларів)

Рейтинг	Країна	2017	Рейтинг	Країна	2022
1	США	21,618	1	США	33,094
2	Китай	4,670	2	Китай	12,222
3	Японія	2,944	3	Японія	4,409
4	Великобританія	2,656	4	Великобританія	4,249
5	Німеччина	1,337	5	Німеччина	2,301

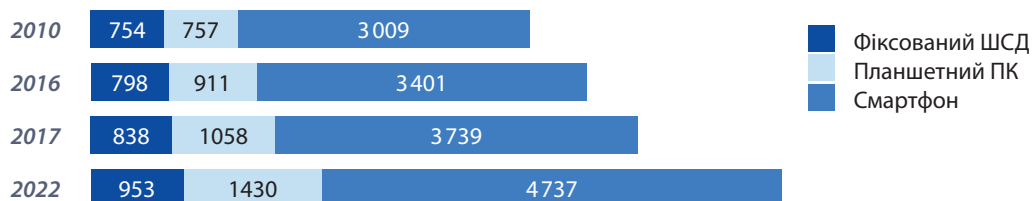
Джерело – Digital TV Research Limited (2022 рік – прогноз)

ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО РОЗМІРУ АБОНЕНТСЬКОЇ ПЛАТИ ЗА КОРИСТУВАННЯ ПЛАТФОРМОЮ NETFLIX

Країна	Netflix, USD	Платне ТБ (ARPU), USD
США	8-12	79.76
Швеція	11.35+	29.88
Австралія	6.66-11.10	54.31
Індія	7.58-12.13	2.39
Мексика	5.95-9.55	10.84
Нігерія	8-12	8.25

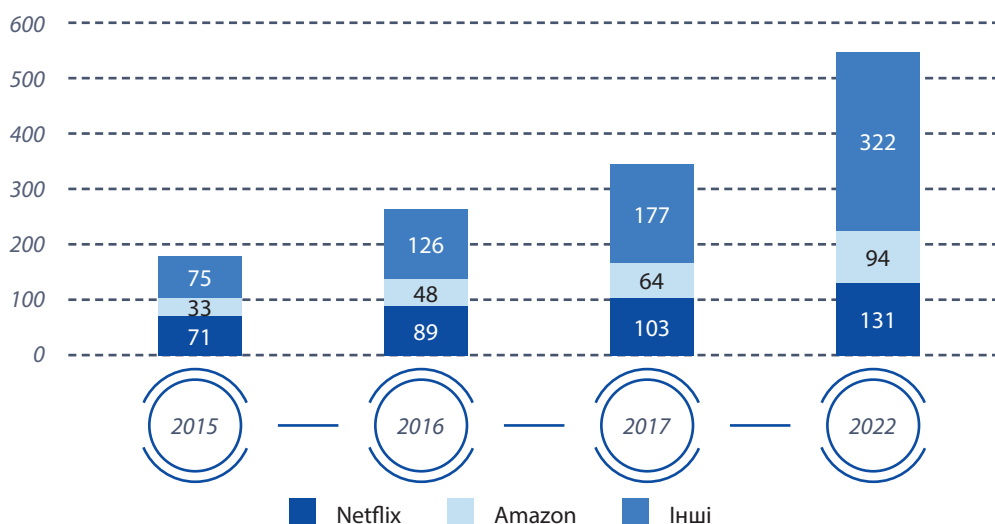
Джерело – Digital TV Research Limited

КІЛЬКІСТЬ АБОНЕНТІВ ЗА ВИДАМИ КІНЦЕВОГО ОБЛАДНАННЯ У СВІТІ (млн)

Джерело – Digital TV Research Limited (2022 рік – прогноз)

ГЛОБАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ПІДПИСОК НА SVOD У СВІТІ (млн)

Джерело – Digital TV Research Limited (2022 рік – прогноз)

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1

За останні роки технологія ОТТ стала однією з найбільш прогресивних і досконалих технологій за допомогою якої здійснюється доступ споживачів до аудіовізуального медіа контенту.

Аудіовізуальні послуги з використанням технології ОТТ є вкрай актуальні та перспективні, вони стрімко розвиваються та мають значний потенціал, як в Україні, так і в усьому світі.

Ринок ОТТ-відеоконтенту в Україні відносно невеликий порівняно з ринком ефірного телебачення, але аналізуючи динаміку зростання ринку IPTV/ОТТ в світі (в середньому на **128%** протягом останніх **шести** років, а до 2021 року очікується зростання на **39%**), можна припустити, що в Україні відбудеться приблизно таке ж зростання.

На ринку існує конкуренція, як серед вітчизняних компаній, так і від міжнародних. Одночасно, деякі українські компанії працюють на міжнародному ринку.

Ринок ОТТ-відеоконтенту значною мірою залежить від розвитку телекомунікаційних мереж і дотримання чесної конкуренції та принципу «мережевого нейтралітету» з боку телекомунікаційних компаній.

В Україні відсутнє комплексне регулювання діяльності з надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням технології ОТТ. Це має, як позитивні наслідки для бізнесу у вигляді можливості стрімкого росту, так і негативні, у вигляді протиправного використання контенту. Також, існують ризики незабезпечення інформаційної безпеки для держави та надання послуг неналежної якості.

Розвиток ринку стримують високий рівень піратства в Україні та нерівність умов діяльності з іноземними платформами, принаймні з питань оподаткування.

2 | РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

2.1

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Під час проведення системного перегляду даного ринку одним з перших завдань було формування вичерпного переліку регуляторних актів, які безпосередньо регулюють цивільно-правові відносини, що виникають між всіма учасниками ринку ОТТ-відеоконтенту. Критерії для оцінки актів на предмет належності їх до регуляторних визначені абзацом 2 статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики». Аналізу підлягали виключно такі регуляторні акти, які мають первинний характер (основні акти). На відміну від первинних регуляторних актів, регуляторні акти про внесення змін до інших актів не є самостійними регуляторними актами, вони безпосередньо не здійснюють правове регулювання, тому не були включені до переліку.

Станом на грудень 2017 року в Україні відсутнє комплексне регулювання ОТТ-відеоконтенту. Так, з причин, наведених у п. 2.3.2 цієї книги, в Україні не здійснюється ліцензування аудіовізуальних медіа послуг, що надаються з використанням технології ОТТ та, відповідно, не здійснюється державна реєстрація ОТТ-провайдерів.

2.2

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Суб'єктами владних повноважень, що здійснюють вплив на ринок від імені держави є:

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ – визначає державну політику щодо телебачення і радіомовлення, законодавчі основи її реалізації, гарантії соціального і правового захисту працівників цієї сфери (частина перша статті 7 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ – забезпечує проведення державної політики щодо телебачення і радіомовлення, координує діяльність міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади у цій сфері (частина друга статті 7 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ОРГАН ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ У СФЕРІ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ (ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ УКРАЇНИ) – забезпечує формування та реалізацію державної політики (частина третя статті 7 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ – єдиний орган державного регулювання діяльності у сфері телебачення і радіомовлення незалежно від способу розповсюдження телерадіопрограм і передач (частина четверта статті 7 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»).

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ – забезпечує реалізацію державної політики у сфері інтелектуальної власності (постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 585).

ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ РИНОК ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

На момент підготовки даного звіту було визначено **22 чинних нормативно-правових актів**, що безпосередньо складають регуляторне поле ринку ОТТ-відеоконтенту. Перелік актів наведений у Додатку.

ТИПИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Основний закон, що встановлює правову основу діяльності у сфері телебачення і радіомовлення – **Закон України «Про телебачення і радіомовлення»**, введений в дію з дня опублікування – 22 лютого 1994 року, згідно з Постановою Верховної Ради України від 21 грудня 1993 року N 3760-XII. Цей Закон відповідно до Конституції України та Закону України «Про інформацію» регулює відносини, що виникають у сфері телевізійного та радіомовлення на території України, визначає правові, економічні, соціальні, організаційні умови їх функціонування, спрямовані на реалізацію свободи слова, прав громадян на отримання повної, достовірної та оперативної інформації, на відкрите і вільне обговорення суспільних питань.

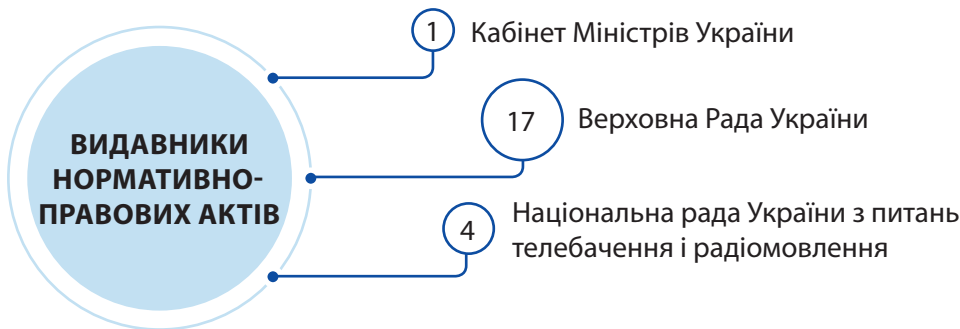
На даний час до тексту Закону України «Про телебачення і радіомовлення» були внесені зміни шляхом прийняття **50** Законів України. Найбільше змін Закон України «Про телебачення і радіомовлення» зазнав у 2012 та 2015 роках (**7** разів). Такий підхід має негативні ознаки для бізнесу, тому що кожного року відбуваються зміни в регуляторному полі і бізнес не може прорахувати свої ризики від ведення господарської діяльності.

На виконання вимог Закону України «Про телебачення і радіомовлення», постановою Кабінету Міністрів України була затверджена «Методика розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги», а рішеннями Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення були затверджені «Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги», «План розвитку національного телерадіоінформаційного простору», «Перелік програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про трансграничне телебачення і ретрансляція яких на території України не обмежується згідно з ч. 1 ст. 42 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та «Інструкція про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та про порушення законодавства про рекламу».

2.3.1

ВИДАВНИКИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

Основним видавником регуляторних актів для ринку ОТТ-відеоконтенту є **Верховна Рада України**, вона прийняла **17** регуляторних актів. Отже, саме цей державний орган має величезний вплив на ринок і саме від законів та кодексів прийнятих Верховною Радою України залежить ведення бізнесу в цій сфері.

2.3.2

ЯКІСТЬ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ПОСЛУГ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ОТТ

На даний час в Україні відсутній контроль з боку держави безпосередньо за дотриманням стандартів та норм технічної якості аудіовізуальних послуг з використанням технології ОТТ, також відсутні вимоги щодо рівнів якості відповідних послуг. Аудіовізуальні послуги з використанням технології ОТТ належать до високотехнологічних послуг, якість яких для кінцевого споживача багато в чому залежить від якості телекомунікаційних послуг, що надає оператор/провайдер телекомунікацій, який надає послуги доступу до мережі Інтернет. В свою чергу вимоги щодо рівнів якості телекомунікаційних послуг визначає Центральний орган виконавчої влади в галузі зв'язку (п. 4 частини першої статті 15 Закону України «Про телекомунікації»), а контроль за якістю телекомунікаційних послуг забезпечує Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації (п. 6 частини першої статті 18 Закону України «Про телекомунікації»).

2.3.3

НЕЗАКОННЕ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО КОНТЕНТУ

20 квітня 2017 року президентом України був підписаний **Закон України «Про державну підтримку кінематографії в Україні»**, ухвалений Верховною Радою України з пропозиціями президента України 23 березня 2017 року. Закон України «Про державну підтримку кінематографії в Україні» набрав чинності 26 квітня 2017 року. Прийняття закону значно спростило боротьбу з незаконним використанням аудіовізуального контенту. Так, закон передбачає можливість блокування веб сторінок за заявою, без рішення суду - але тільки для аудіовізуального контенту. Порядок блокування визначений ст. 52-1 **Закону України «Про авторське право та суміжні права»**. Він передбачає: - звернення до власника веб-сайту/веб-сторінки, на якому розміщена інформація із заявою про припинення порушення. Така заява, окрім обов'язкових відомостей, має бути подана за посередництвом адвоката; - якщо заяву подано належним чином, власник веб-сайту не пізніше **48** годин

з моменту її отримання зобов'язаний унеможливити доступ до електронної (цифрової) інформації, або ж у той самий строк надати мотивовано відмову, яку можна оскаржувати у суді; - якщо власник конкретної веб сторінки / веб сайту не реагує на заяву, або його встановити неможливо, закон дозволяє звернутися безпосередньо до постачальника послуг хостингу, який повинен протягом **48** годин отримати відповідь власника сторінки або заблокувати контент. Контент має бути автоматично розблокований, за **10** днів, якщо заявник не надасть хостеру інформацію про відкриття відповідного судового провадження. Належне виконання порядку та захист від зловживань забезпечено адміністративним санкціями:

- ◆ штраф від **п'ятисот** до **тисячі** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. У разі невчинення власником веб-сайту, постачальником послуг хостингу передбачених законодавством про авторське право і суміжні права дій щодо унеможливлення доступу. Стаття 16417 Кодексу України про адміністративні правопорушення;
- ◆ штраф від **тисячі** до **двох тисяч** неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За наведення особою завідомо недостовірної інформації щодо наявності авторського права і (або) суміжного права у заяві про припинення порушень авторського права і (або) суміжних прав з використанням мережі Інтернет, направленої відповідно до законодавства про авторське право і суміжні права. Стаття 16418 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

У відповідності до вимог Закону України «Про державну підтримку кінематографії в Україні», функції щодо складання протоколів про адміністративні порушення, в частині процедури блокування нелегального контенту в інтернеті, покладено на уповноважених фахівців Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (раніше Державну службу інтелектуальної власності було розформовано, а її функції було передано до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України). Але, на даний час реорганізація Державної служби інтелектуальної власності не завершена. Так, сформований департамент при Міністерстві економічного розвитку і торгівлі України ще не виконує свої функції у повному обсязі (в частині складання протоколів про адміністративні порушення державними інспекторами з питань інтелектуальної власності).

2.3.4

ВИМОГИ ДО АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕДІА КОНТЕНТУ

Діюче законодавство у сфері телебачення і радіомовлення не охоплює надання послуг ОТТ провайдерами, отже обмеження контенту, які встановлено у відповідній сфері не поширюються на аудіовізуальні медіа послуги, що надаються такими суб'єктами. Однак слід взяти до уваги, що ОТТ- провайдери можуть нести відповідальність за порушення правових норм в інформаційній сфері, які встановлені спеціальними або загальними галузями права з урахуванням того, що такі провайдери здійснюють редакційний контроль за формуванням каталогів на замовлення, складанням розкладів передач – у разі існування власного виробництва програм, аудіовізуальних творів, тощо.

Спеціальне законодавство в інформаційній сфері – це Закони України «Про інформацію», «Про телебачення і радіомовлення», «Про Національну раду України з питань телебачення та радіомовлення», «Про ратифікацію Європейської конвенції про транскордонне телебачення», «Про електронну комерцію», у яких містяться переліки правопорушень і визначаються повноваження державних органів щодо встановлення певних обмежень контенту. При цьому відповідальність за порушення законодавства в інформаційній сфері, зокрема щодо порушення авторських та суміжних прав, може бути кримінальною та адміністративною.

Орієнтиром для контролю за ОТТ сервісом з боку його управителів, можуть стати зібранні обмеження контенту для телерадіоорганізацій, які встановлені статтею 6 (Неприпустимість зловживання свободою діяльності телерадіоорганізацій) Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зокрема частиною сьомою цієї статі передбачено, що «у випадках, передбачених законодавством України, відповідальність за зміст окремих передач можуть нести інші особи (відмінні від телерадіоорганізацій)».

Таким чином, на сьогодні ОТТ-провайдери зазвичай здійснюють саморегулювання на базі профільних асоціацій, шляхом підписання меморандумів, в яких зазначаються принципи та вимоги стосовно аудіовізуального медіа контенту, який ними розповсюджується, а саме:

- ◆ захист неповнолітніх;
- ◆ боротьба з мовою ворожнечі;
- ◆ відсутність контенту зі сценами насильства над дітьми;
- ◆ відповідність вимогам законодавства України про захист суспільної моралі;
- ◆ відповідність Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України, затвердженому рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 02.04.2008 № 652;
- ◆ нерозповсюдження іноземних програм, що наявні у Переліку іноземних програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і законодавства України¹.

Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України» (№ 159-VIII від 5 лютого 2015 року) були внесені зміни до законів України «Про кінематографію» та «Про телебачення і радіомовлення» щодо заборони розповсюдження і демонстрування фільмів та визначення критеріїв та порядку, за яким має здійснюватися така заборона. Заборона почала діяти з 02.06.2015 року. Так, Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України» забороняє поширення і демонстрацію фільмів, які містять популяризацію органів держави агресора, радянських органів державної безпеки тощо. При цьому під державою-агресором закон розуміє державу, яка окупувала території України або вчиняє проти України агресію і визнано агресором Верховною Радою України. Даним законом забороняються:

- ◆ всі серіали, які пропагують «героїзм» правоохоронних органів країни-агресора (виробництва після 1991 року);
- ◆ російську телепродукцію, яка була випущена після 1 січня 2014 року (заборона стосується тільки трансляції цих фільмів на телебаченні і не обмежує можливість їх перегляду в кінотеатрах).

Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо захисту інформаційного телерадіопростору України»:

- ◆ Державним агентством України з питань кіно опублікований повний список російських фільмів і серіалів, які заборонені для показу відповідно до закону;
- ◆ Міністерством культури України розроблено (на підставі звернень Ради національної безпеки і оборони України, Служби безпеки України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення) і опубліковано на своєму сайті Перелік осіб, які створюють загрозу національній безпеці. Фільми за участю таких осіб підлягають забороні.

¹ https://www.nrada.gov.ua/wp-content/uploads/2017/08/Perelik_inozemni-obmezheni_80_01.06.2017.doc

Згідно з рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», накладені санкції у вигляді обмеження або припинення надання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування, на наступні російські телерадіокомпанії:

- ◆ ВАТ Телекомпанія НТВ;
- ◆ телеканали РТР-Планета, інформаційний канал Росія-24, які входять в структуру Федерального державного унітарного підприємства Всеросійська державна телевізійна і радіомовна компанія;
- ◆ відкрите акціонерне товариство «Перший канал. Всесвітня мережа».

Наступними указами Президента України були введені в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)».

- ◆ № 467/2016 від 17 жовтня 2016 року «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 16 вересня 2016 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»»;
- ◆ № 133/2017 від 15 травня 2017 року «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»».

Вимоги щодо розповсюдження на території України іноземних телепрограм, стосовно яких встановлено обмеження щодо їх розповсюдження на території України не поширюються на ОТТ-провайдерів, які є нерезидентами України та здійснюють відповідну діяльність на її території.

2.3.5

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ОТТ-ПРОВАЙДЕРІВ, ЯКІ Є НЕРЕЗИДЕНТАМИ УКРАЇНИ

У відповідності до вимог п. 15.1. Податкового Кодексу України, платниками податків визнаються фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України).

У відповідності до вимог п. 141.4.1. Податкового Кодексу України, доходи, отримані нерезидентом із джерелом їх походження з України, оподатковуються в порядку і за ставками, визначеними цією статтею. Для цілей цього пункту такими доходами є:

- ◆ винагорода за провадження нерезидентами або уповноваженими ними особами культурної, освітньої, релігійної, спортивної, розважальної діяльності на території України;
- ◆ інші доходи від провадження нерезидентом (постійним представництвом цього або іншого нерезидента) господарської діяльності на території України, крім доходів у вигляді виручки або інших видів компенсації вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг, переданих, виконаних, наданих резиденту від такого нерезидента (постійного представництва), у тому числі вартості послуг із міжнародного зв'язку чи міжнародного інформаційного забезпечення.

Станом на дату публікації даної книги, ОТТ-провайдери, які є нерезидентами України при наданні своїх послуг на території України не сплачують податки з доходів, що отримують від господарської діяльності на території України.

ДИРЕКТИВА ПРО АУДІОВІЗУАЛЬНІ МЕДІА ПОСЛУГИ

10 березня 2010 року Європейським Парламентом та Радою Європи була прийнята Директива 2010/13/ЄС про узгодження певних положень, визначених законами, підзаконними актами та адміністративними положеннями у державах-членах стосовно надання аудіовізуальних медіа послуг (Директива про аудіовізуальні медіа послуги). Вона була прийнята взамін ухваленої ще в 1989 р. Директиви Євросоюзу «Телебачення без кордонів». Директива встановлює ряд мінімальних вимог щодо сектора аудіовізуальних медіа послуг. Директива про аудіовізуальні медіа послуги серед іншого звертає увагу, що необхідно враховувати наступне:

- ◆ (2) Аудіовізуальні транскордонні медіа послуги, що здійснюються за допомогою різних технологій, є одним із способів досягнення цілей Союзу. Необхідно вжити певних заходів для уможливлення і забезпечення переходу від національних ринків до загального ринку виробництва та розповсюдження програм, а також для забезпечення умов чесної конкуренції, не завдаючи при цьому шкоди ролі аудіовізуальних медіа послуг щодо задоволення суспільних інтересів.
- ◆ (20) Жодне з положень цієї Директиви не повинне вимагати або заохочувати держави-члени створювати нові системи ліцензування або адміністративних дозволів на будь-який вид аудіовізуальних медіа послуг.
- ◆ (58) Аудіовізуальні медіа послуги на замовлення відрізняються від телевізійного мовлення можливістю з боку користувача обирати і контролювати ці послуги, а також їхнім впливом на громадськість. **Це виправдовує застосування послабленого режиму регулювання аудіовізуальних медіа послуг на замовлення, який передбачає дотримання лише основних правил, визначених у цій Директиві.**
- ◆ (69) Аудіовізуальні медіа послуги на замовлення здатні частково замінити телевізійне мовлення.

У відповідності до п. 1 статті другої Директиви про аудіовізуальні медіа послуги, кожна держава-член забезпечує відповідність усіх аудіовізуальних медіа послуг, які надаються провайдерами під її юрисдикцією, правилам правової системи, що регулює громадські аудіовізуальні послуги у цій державі-члені.

У п. 1 статті першої Директиви про аудіовізуальні медіа послуги зокрема зазначено, що:

- ◆ під аудіовізуальною медіа послугою мається на увазі або телевізійне мовлення, або аудіовізуальна медіа послуга на замовлення;
- ◆ «телевізійне мовлення» або «телевізійна трансляція» (тобто. лінійні аудіовізуальні медіа послуги) означають аудіовізуальну медіа послугу, що надається провайдером медіа послуги для одночасного перегляду програм згідно з розкладом програм;
- ◆ «аудіовізуальна медіа послуга на замовлення» (нелінійна аудіовізуальна медіа послуга) означає аудіовізуальну медіа послугу, що надається провайдером медіа послуги для перегляду програм у час, довільно обраний користувачем, та за індивідуальним замовленням з каталогу програм, що пропонуються провайдером медіа послуг.

Відповідно до статті 2 Директиви, держави-члени забезпечують надання споживачам усіма провайдерами аудіовізуальних медіа послуг під їхньою юрисдикцією послуги зручного, безпосереднього та постійного доступу до, щонайменше, наступної інформації:

- ◆ назва провайдера медіа послуги;
- ◆ географічна адреса заснування провайдера;
- ◆ подробиці щодо провайдера медіа послуг, у тому числі електронна адреса чи веб-сторінка, які дозволяють швидко скontaktувати із ним у безпосередній та ефективний спосіб.

Держави-члени належними засобами забезпечують, щоби жодні аудіовізуальні медіа послуги, що надаються провайдерами медіа послуг під їхньою юрисдикцією, не містили підбурювань до ворожнечі на расовому, статевому, релігійному чи національному ґрунті.

Зокрема, що стосується аудіовізуальних медіа послуг на вимогу, держави-члени можуть вживати заходів із відступлення від зобов'язань по відношенню до конкретної послуги, якщо такі заходи є:

- ◆ необхідними для досягнення однієї із наступних цілей:
  - ... державної політики, зокрема, запобігання, розслідування, виявлення та переслідування злочинів, у тому числі захисту неповнолітніх та боротьби із будь-яким підбурюванням до ворожнечі на расовому, статевому, релігійному чи регіональному ґрунті, а також приниження людської гідності конкретних осіб,
  - ... захисту здоров'я громадян,
  - ... громадської безпеки, у тому числі захисту національної безпеки та оборони,
  - ... захисту споживачів, у тому числі інвесторів;
- ◆ вживаються на протидію аудіовізуальним медіа послугам на вимогу, що наносять шкоду цілям, зазначеним у пункті (i) або становлять серйозний і суттєвий ризик нанесення шкоди таким цілям;
- ◆ є пропорційними таким цілям.

У п. 4 статті третьої Директиви про аудіовізуальні медіа послуги зокрема зазначено, що відносно аудіовізуальних медіа послуг на вимогу, держави-члени можуть вживати заходів із відступлення від зобов'язань по відношенню до конкретної послуги, якщо виконуються наступні умови:

До початку вжиття заходів і без перешкоди для судового процесу, у тому числі підготовчих стадій та заходів в межах розслідування кримінальної справи, держава-член:

- ◆ просила державу-член, під юрисдикцією якої знаходиться провайдер медіа послуги, вжити заходів, і остання не вжила таких заходів або вони були неадекватними;
- ◆ повідомила Комісію та державу-члена, під юрисдикцією якої знаходиться провайдер медіа послуги, про свій намір вжити такі заходи.

Наразі, 25.05.2016 року, з огляду на зміни в ринкових реаліях, Європейською комісією затверджені пропозиції щодо внесення змін до Директиви про аудіовізуальні медіа послуги. Причини та цілі пропозиції:

- ◆ Аудіовізуальний медійний простір змінюється швидкими темпами у зв'язку з постійним розширенням масштабів конвергенції між телебаченням і послугами, що розповсюджуються через Інтернет.
- ◆ Споживачі все частіше здійснюють доступ до контенту за вимогою, використовуючи смарт або підключені до Інтернету телевізори та переносні пристрої.
- ◆ Молоді споживачі в основному переглядають відео, включно зі створеним користувачами контентом, по Інтернету.
- ◆ Традиційне мовлення в ЄС зберігає за собою сильні позиції з точки зору глядацької аудиторії, надходжень від реклами та інвестицій у

контент (близько **30%** доходів). Однак з'являються нові бізнес-моделі.

- ◆ Мовники розширюють свою діяльність онлайн, а нові гравці, які пропонують аудіовізуальний контент через Інтернет (наприклад, провайдери відео на вимогу і платформи спільного доступу до відео), стають сильнішими і конкурують за ту ж аудиторію. Проте, на телевізійне мовлення, відео за запитом і створений користувачами контент поширюються різні норми й різні рівні захисту споживачів.

Зокрема, Європейською комісією у частині удосконалення регуляції послуг на запит пропонується:

- ◆ посилити принцип визначення країни-походження для провайдерів медіа-послуг;
- ◆ передбачити узгодження стандартів захисту неповнолітніх у телевізійному мовленні та послугах на запит;
- ◆ зобов'язати послуги за запитом резервувати **20%** для європейської продукції;
- ◆ накладати на надавачів послуги за запитом, що мають значну силу на ринку, обов'язок здійснювати фінансові внески на послуги за запитом (прямі інвестиції або збори, що розподіляють по фондах фінансування національного кінематографа).

Також, пропозиціями до Директиви про аудіовізуальні медіа послуги встановлюються вимоги до платформ спільного доступу та до провайдерів платформ спільного доступу. Так серед іншого в вимогах зазначено, що Держави-члени повинні забезпечувати, щоб провайдери платформ спільного доступу до відео вживали необхідних заходів для:

- ◆ захисту неповнолітніх від контенту, який може зашкодити їхньому фізичному, розумовому чи моральному розвитку;
- ◆ захисту всіх громадян від контенту, що містить підбурювання до насильства або ненависті, спрямоване проти групи осіб або членів такої групи через їхню стать, колір шкіри, релігію, походження, расову, національну чи етнічну належність.

У пропозиціях до Директиви про аудіовізуальні медіа послуги серед іншого зазначено наступне.

- 1) Для забезпечення ефективної імплементації цієї Директиви вирішальне значення має наявність у Держав-членів актуальних даних про провайдерів аудіовізуальних медіа-послуг і платформ спільного доступу до відео під їхньою юрисдикцією.
- 2) Порядок і умови обмеження свободи надання та отримання послуг мають бути однаковими для лінійних і нелінійних послуг.
- 3) Виникають нові проблеми, зокрема пов'язані з платформами спільного доступу до відео, на яких користувачі, особливо неповнолітні, все частіше використовують аудіовізуальний контент. У цьому контексті занепокоєння все частіше викликають шкідливий контент і мова ворожнечі, що зберігаються на платформах спільного доступу до відео. Необхідно, з метою захисту неповнолітніх від шкідливого контенту і всіх громадян від контенту, що містить підбурювання до насильства або ненависті, встановити співрозмірні норми з цих питань.
- 4) Було б доцільно забезпечити, щоб до провайдерів платформ спільного доступу до відео не заснованих у Державі-члені застосовувалися ті ж самі норми, що на провайдерів заснованих в Державі-члені, з метою підтримки ефективності заходів щодо захисту неповнолітніх та громадян.

Регуляторні органи Держав-членів можуть досягти необхідного ступеня структурної незалежності, тільки якщо їх засновано як окремі юридичні особи. Через це Державам-членам слід гарантувати незалежність національних регуляторних органів як від органів державної влади та управління, так і від галузі задля забезпечення неупередженості їхніх рішень.

У відповідності до вимог Додатку XXXVII до Глави 15 «Політика з питань аудіовізуальної галузі» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, Україна зобов'язується поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС, а саме положення Директиви № 2010/13/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 10 березня 2010 року про узгодження деяких положень, встановлених законом, правилами або адміністративними діями у державах-членах, що стосуються надання аудіовізуальних медіа-послуг (Директива про аудіовізуальні медіа-послуги) мають бути впроваджені протягом 2 років з дати набрання чинності цією Угодою. Угода про асоціацію між Україною та ЄС набула чинності у повному обсязі – 1 вересня 2017 року.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. N 847-р. було затверджено «План заходів з імплементації Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014 - 2017 роки». Пунктом 51 Плану заходів з імплементації розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на 2017-2019 роки (розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.06.2017 № 503-р) передбачає виконання в 2017 р. плану імплементації:

- ◆ Європейської конвенції про транскордонне телебачення від 05.05.1989 р.;
- ◆ Директиви 2007/65/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2007 р що вносить зміни до Директиви Ради 89/552/ЄЕС про координацію певних положень, встановлених законами, правилами чи адміністративними заходами у державах-членах щодо здійснення діяльності з телевізійного мовлення.

6 червня 2012 року робочою групою Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації було схвалено Концепцію нової редакції Закону України «Про телебачення та радіомовлення», предметом регулювання якого має стати надання аудіовізуальних медіа послуг (лінійних – мовлення, нелінійних – «на замовлення») засобами масової інформації та провайдерами програмної послуги, який має на меті врегулювати всі зазначені проблеми відповідно до європейських стандартів. Проект закону України «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення», розроблений у відповідності до вимог Угоди про асоціацію між Україною, яким Закон України «Про телебачення і радіомовлення» викладався у новій редакції, було представлено Громадській раді при Комітеті з питань свободи слова та інформаційної політики на початку лютого 2016 року.

14 грудня 2017 року, у Верховній Раді України було зареєстровано проект Закону про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (№ 7397), яким Закон України «Про телебачення і радіомовлення» викладається у новій редакції Закон України «Про аудіовізуальні медіа-сервіси». Законопроект передбачає нову редакцію галузевого закону у сфері телебачення і радіомовлення відповідно до зобов'язань України щодо адаптації законодавства до європейських стандартів для того, щоб відобразити ці ринкові, споживчі та технологічні зміни. Так, у відповідності до частини першої статті 18 зазначеного законопроекту, ліцензуванню підлягає лише надання аудіовізуальних медіа-сервісів та сервісів доступу до пакетів розкладів програм з використанням радіочастотного ресурсу України.

2.4

ОЦІНКА АКТУАЛЬНОСТІ ТА ЗАКОННОСТІ РЕГУЛЯТОРНИХ АКТІВ

До кожного регуляторного акту заповнювалась картка, у якій зафіксовано відповіді на питання анкети щодо визначення актуальності та законності акту.

За результатами проведеної оцінки був отриманий результат, який свідчить про наявність **3 неактуальних регуляторних актів**. Так, Закон України «Про захист прав споживачів» № 1023-XII від 12.05.1991 було прийнято до проголошення незалежності України, відповідно, даний закон є неактуальним за ознакою періоду прийняття. Закон України «Про авторське право і суміжні права» № 3792-XII від 23.12.1993 неактуальний за ознакою невідповідності законодавству, а саме частина друга ст. 16 щодо виключних майнових прав роботодавця на службовий твір суперечить ст. 429 Цивільного кодексу України, відповідно до якої такі права належать працівникові та юридичній або фізичній особі, де або у якій він працює. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-X від 07.12.1984 було прийнято до проголошення незалежності України, відповідно, даний закон є неактуальним за ознакою періоду прийняття. Також він є неактуальним за ознакою невідповідності законодавству, з причини того, що деякі його норми суперечать законам України «Про стандартизацію», «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про регулювання містобудівної діяльності».

У всіх інших нормативно-правових актах, що аналізувалися відсутні ознаки, за якими їх можливо було б класифікувати як неактуальні. Регуляторні акти, що мають ознаки незаконних відсутні.

2.5

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОВАЙДЕРІВ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТЕХНОЛОГІЮ OTT

Відповідно до українського законодавства у сфері телерадіомовлення, Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення здійснює ліцензування суб'єктів господарювання, що надають споживачам послуги з доступу до перегляду телепрограм із застосуванням різних технологій – аналогової, DTH (Direct-to-Home), DVB-C (Digital Video Broadcasting – Cable), IPTV тощо, – використовуючи для передавання ресурси багатоканальних телемереж.

Так, згідно зі звітом Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2016 рік¹, загалом регулятор видав **1085** ліцензій провайдера програмної послуги. Серед них: **558** ліцензій з використанням аналогової технології, **14** – з використанням цифрової технології, **198** – з використанням технології IPTV, **178** – з використанням аналогової і цифрової технологій, **15** – з використанням аналогової та IPTV технологій, **86** – з використанням аналогової, цифрової та IPTV технологій, **28** ліцензій – із застосуванням інших. Станом на 10 жовтня 2017 року, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення було видано **304** ліцензій провайдера програмної послуги з застосуванням технології IPTV для надання програмної послуги, які на даний час є діючими².

Водночас станом на дату публікації даної Зеленої книги Національна рада не видала жодної ліцензії провайдера програмної послуги з використанням технології

¹ Звіт Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2016 рік
² Державний реєстр суб'єктів інформаційної діяльності у сфері телебачення і радіомовлення

ОТТ, не враховуючи те, що надання телевізійних послуг цього типу набуває популярності, оскільки діючий Закон України «Про телебачення і радіомовлення» не містить вимог щодо особливостей ліцензування провайдерів у залежності від технології, окрім випадків використання радіочастотного ресурсу.

На практиці особливості діяльності провайдерів із використанням різних технологій, інших показників ретрансляції встановлюються підзаконними актами Національної ради, на підставі яких, наприклад, до 2014 року регулятор вимагав отримання окремої ліцензії провайдера з використанням технології IPTV.

Технологічна нейтральність ліцензій провайдерів програмної послуги, можливість отримання ліцензії з використанням декількох різних технологій були одними з перших кроків діючого, на даний час, складу Національної ради у напрямку дерегуляції ринку провайдерів, зроблених у тісній співпраці з громадськими профільними об'єднаннями такими, як: Асоціація правовласників та постачальників контенту, Асоціація «Телекомунікаційна палата України», Інтернет Асоціація України.

Втім, за видом діяльності, принаймні у частині організації доступу споживачів до перегляду лінійних аудіовізуальних послуг (телевізійних програм), ОТТ-провайдери схожі з провайдерами програмної послуги, діяльність яких врегульована Законом України «Про телебачення і радіомовлення».

Так, згідно з частиною першою Закону України «Про телебачення і радіомовлення»:

- ◆ провайдер програмної послуги – суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії, виданої Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення, на договірних засадах надає абонентам можливість перегляду пакетів програм, використовуючи для передавання цих програм ресурси багатоканальних телемереж;
- ◆ ліцензія провайдера програмної послуги – документ державного зразка, який видається Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення та засвідчує право ліцензіата надавати програмні послуги з використанням ресурсу багатоканальних телемереж;
- ◆ багатоканальна телемережа (ефірна чи кабельна) – телекомунікаційна мережа загального користування, призначена для передавання телерадіопрограм, а також надання інших телекомунікаційних і мультимедійних послуг, яка здатна забезпечити одночасну трансляцію кількох телерадіопрограм і може інтегруватися з іншими телекомунікаційними мережами загального користування.

Спільні риси опису діяльності провайдерів стали підґрунтям ініціативи з боку окремих вітчизняних ОТТ-провайдерів 2014 року поставити перед регулятором питання необхідності ліцензування провайдерів з технологією ОТТ, не зважаючи на окремі суперечності у профільному законодавстві. Протиріччя виникали у зв'язку з тим, що ОТТ-провайдер у своїй діяльності не використовує ресурси багатоканальних телемереж, як це передбачено законодавством, також не було встановлено плати за видачу ліцензії провайдера з використанням технології ОТТ. У 2014 році така ініціатива була обумовлена з точки зору економіки, оскільки провайдери програмної послуги завдяки раніше діючій нормі Закону України «Про телебачення і радіомовлення» ретранслювали програми провідних українських ефірних мовників на безкоштовній основі у складі обов'язкового пакету програм так званої універсальної програмної послуги (must carry). На відміну від них, ОТТ-провайдери, що не отримували ліцензії Національної ради, для ретрансляції групи провідних вітчизняних телепрограм мали укладати угоди з телерадіоорганізаціями і, відповідно, сплачувати чималі гроші за їхнє використання. Ліцензія Національної ради для ОТТ-провайдера у 2014-2015 роках надавала можливість співпраці з провідними українськими мовниками на безкоштовній основі.

Ліцензування ОТТ-провайдерів підтримувалося й іншими учасниками індустрії з міркування встановлення рівних умов діяльності суб'єктів господарювання у сфері телебачення і радіомовлення. Тому в 2016 році Національна рада ініціювала внесення змін до низки нормативно-правових актів, а саме у Методику розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження терміну дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дубліката ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги (далі – Методика) та Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги, тим самим адаптувавши зазначені підзаконні акти до видачі ліцензій провайдера програмної послуги з використанням технології ОТТ. Згідно із Методикою, затвердженою Постановою Кабінету Міністрів України № 412 від 13.04.2011 в редакції від 12.04.2017, плата за видачу ліцензії провайдера програмної послуги з використанням технології ОТТ з охопленням території України на цей час складає 1000 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб. Однак 06.10.2016 Верховною Радою України були внесені зміни до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» у частині формування складу пакету програм універсальної програмної послуги (УПП), якими програми ефірних комерційних загальнонаціональних мовників були виключені зі складу УПП. Тому економічний сенс отримання ліцензії провайдера програмної послуги для ОТТ-провайдерів було втрачено.

Сьогодні бар'єром для ліцензування діяльності ОТТ-провайдерів стали положення Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Особливістю (відмінністю) надання послуг з використанням ОТТ технології є те, що вона дозволяє провайдеру ретранслювати програми в режимі реального часу поверх телекомунікаційних мереж, безпосередньо будь-якому споживачу, що має доступ до мережі Інтернет, без використання багатоканальних (телекомунікаційних) телемереж. Тобто, для надання програмної послуги з використанням технології ОТТ необхідною умовою є доступ споживача до мережі Інтернет, а не використання багатоканальної телемережі, як зазначено у діючому Законі України «Про телебачення і радіомовлення». **Таким чином, діюче законодавство не дозволяє у повному обсязі ідентифікувати окремі послуги ОТТ-провайдера як діяльність надавача програмної послуги.**

Але головним є те, що ОТТ-провайдера не можна вважати класичним провайдером програмної послуги, оскільки він, як правило, надає конвергентні, змішані послуги, які одночасно поєднують класичне забезпечення абонентів переглядом телепрограм і послуги з надання відео на замовлення зі здійсненням редакційного контролю, що не охоплюється застарілим Законом України «Про телебачення і радіомовлення».

До того ж, на телекомунікаційному ринку України поширилося явище залучення на договірних засадах до надання аудіовізуальних медіа послуг з використанням ОТТ операторів та провайдерів телекомунікацій, що використовують у своїй діяльності багатоканальні мережі. Це дозволяє операторам та провайдерам телекомунікацій також ставати учасниками вітчизняного ринку аудіовізуальних медіа послуг без контролю їх діяльності з боку Національної ради.

АНАЛІЗ ПРОГАЛИН РЕГУЛЯТОРНОГО ПОЛЯ

- 1 На сьогодні в сфері телерадіомовлення діє, зокрема, Закон України «Про телебачення і радіомовлення», прийнятий у 1993 році. Термінологія та засади діяльності суб'єктів ринку телебачення і радіомовлення, визначені у цьому законі, є застарілими та не відповідають вимогам часу та євроінтеграційним процесам в Україні.
- 2 Постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 року № 297 були внесені зміни до «Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дубліката ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги», якими, окрім іншого, пропонується запровадити ліцензування послуги у сфері перегляду телевізійних програм з використанням технології ОТТ. Зазначена методика була затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. N 412 у відповідності до вимог статті 31 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». В той же час Закон України «Про телебачення і радіомовлення» не дозволяє у повному обсязі ідентифікувати діяльність ОТТ-провайдера як діяльність надавача програмної послуги.
- 3 Рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 30 березня 2017 року N 452 були внесені зміни до «Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги», затвердженого рішенням Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 01.12.2010 № 1684 у відповідності до вимог статей 1, 24, 31, 39 та 40 Закону України «Про телебачення і радіомовлення». Зазначеними змінами пропонується запровадити ліцензування послуги у сфері перегляду телевізійних програм з використанням технології ОТТ. В той же час Закон України «Про телебачення і радіомовлення» не дозволяє у повному обсязі ідентифікувати діяльність ОТТ-провайдера як діяльність надавача програмної послуги.

2.7

ПЕРЕЛІК ЦІЛЕЙ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ, ЩО МІСТЯТЬСЯ У РЕГУЛЯТОРНИХ АКТАХ РИНКУ ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

- 1) Захист прав споживачів.
- 2) Охорона особистих майнових прав організацій мовлення.
- 3) Забезпечення інформаційної безпеки України.
- 4) Визначення порядку вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем.
- 5) Встановлення правових основ захисту суспільства від розповсюдження продукції, що негативно впливає на суспільну мораль.

2.8

ІНСТРУМЕНТИ (ЗАСОБИ) РЕГУЛЮВАННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ У РЕГУЛЯТОРНИХ АКТАХ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ РИНОК ОТТ-ВІДЕОКОНТЕНТУ

- 1) Ліцензія провайдера програмної послуги.
- 2) Вимоги до передачі майнових прав.
- 3) Вимоги до укладення договору на відстані.
- 4) Вимоги щодо поширення інформації.
- 5) Порядок вчинення електронних правочинів.
- 6) Заборона демонстрації продукції порнографічного характеру.
- 7) Порядок і умови публічної демонстрації продукції, що містить елементи еротики.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Термінологія та засади діяльності суб'єктів ринку телебачення і радіомовлення, визначені в Законі України «Про телебачення і радіомовлення», є застарілими та, в цілому, не відповідають вимогам часу та євроінтеграційним процесам в Україні.

OTT-провайдера не можна вважати класичним провайдером програмної послуги, оскільки він, як правило, надає конвергентні, змішані послуги, які одночасно поєднують класичне забезпечення абонентів переглядом телепрограм і послуги з надання відео на замовлення зі здійсненням редакційного контролю, що не охоплюється застарілим Законом України «Про телебачення і радіомовлення».

Закон України «Про телебачення і радіомовлення» не дозволяє у повному обсязі ідентифікувати діяльність OTT-провайдера як діяльність надавача програмної послуги, у зв'язку з чим в галузі телерадіомовлення наявна нерівність умов діяльності суб'єктів господарювання, що здійснюють надання програмних послуг з використанням різних технологій. Так, Національна рада не здійснює регулювання діяльності OTT-провайдерів, відповідно відсутній державний нагляд за дотриманням законодавства у сфері телебачення для окремої категорії суб'єктів інформаційної діяльності.

Зазначені вище проблеми можливо подолати наступними шляхами:

- ◆ прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» для імплементації власного законодавства до європейських стандартів у сфері медіа і Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги, що дозволить надавати аудіовізуальні медіа послуги з використанням новітніх технологій за повідомним або реєстраційним принципом;
- ◆ внесення змін до певних положень Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (частково вирішує нагальні питання).

OTT-провайдери, які є нерезидентами України при наданні своїх послуг на території України не сплачують податки з доходів, що отримують від господарської діяльності на території України. Також на них не поширюються вимоги щодо розповсюдження на території України іноземних телепрограм, стосовно яких встановлено обмеження щодо їх розповсюдження на території України.

3 | АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНИХ КЕЙСІВ

КЕЙС 1

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Захист прав споживачів

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Ліцензія провайдера програмної послуги.

ПРОБЛЕМА:

Невідповідність норм Закону України «Про телебачення і радіомовлення» вимогам часу та євроінтеграційним зобов'язанням України.

ВИСНОВОК:

Інструмент вибрано неправильно, його дія нерезультативна.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» для імплементації власного законодавства до європейських стандартів у сфері медіа та Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги, що дозволить надавати аудіовізуальні медіа послуги з використанням новітніх технологій за повідомним або реєстраційним принципом.

КЕЙС 2

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Захист прав споживачів.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Вимоги до укладення договору на відстані.

ПРОБЛЕМА:

Належне забезпечення прав споживача у разі укладення договору на відстані.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

–

КЕЙС 3

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Визначення порядку вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Порядок вчинення електронних правочинів.

ПРОБЛЕМА:

Законодавче визначення прав і обов'язків учасників відносин у сфері електронної комерції.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

–

КЕЙС 4

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Забезпечення інформаційної безпеки України.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Вимоги щодо поширення інформації.

ПРОБЛЕМА:

Ризик незабезпечення інформаційної безпеки. Існує ризик розповсюдження особистої інформації абонентів ОТТ- провайдерів нерезидентами України.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно, але його дія не достатньо результативна.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» для імплементації власного законодавства до європейських стандартів у сфері медіа та Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги, що дозволить забезпечити технологічну нейтральність та уникнути отримання конкурентних переваг деякими учасниками ринку.

КЕЙС 5

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Встановлення правових основ захисту суспільства від розповсюдження продукції, що негативно впливає на суспільну мораль.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Заборона демонстрації продукції порнографічного характеру.

ПРОБЛЕМА:

Ризик демонстрації продукції порнографічного характеру.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно, але його дія не достатньо результативна.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» для імплементації власного законодавства до європейських стандартів у сфері медіа та Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги, що дозволить забезпечити технологічну нейтральність при наданні аудіовізуальних медіа послуг.

КЕЙС 6

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Надання аудіовізуальних медіа послуг споживачам.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Встановлення правових основ захисту суспільства від розповсюдження продукції, що негативно впливає на суспільну мораль.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Порядок і умови публічної демонстрації продукції, що містить елементи еротики.

ПРОБЛЕМА:

Ризик незаконної демонстрації продукції, що містить елементи еротики.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно, але його дія не достатньо результативна.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

Прийняття змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» для імплементації власного законодавства до європейських стандартів у сфері медіа та Директиви про аудіовізуальні медіа-послуги, що дозволить забезпечити технологічну нейтральність при наданні аудіовізуальних медіа послуг.

КЕЙС 7

БІЗНЕС-ПРОЦЕС:

Отримання прав на використання контенту.

ЦІЛЬ РЕГУЛЮВАННЯ:

Охорона особистих майнових прав організацій мовлення.

ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ:

Вимоги до передачі майнових прав.

ПРОБЛЕМА:

Незавершеність реорганізації Державної служби інтелектуальної власності.

ВИСНОВОК:

Інструмент обрано правильно, його дія ефективна, але не достатньо результативна.

МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ СИТУАЦІЇ:

Закінчення процесу реорганізації Державної служби інтелектуальної власності.

ДОДАТОК

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО ПРАВОВИХ АКТІВ, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ ДІЯЛЬНІСТЬ З НАДАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНИХ МЕДІА ПОСЛУГ З ВИКОРИСТАННЯМ ТЕХНОЛОГІЇ ОТТ

№ з/п	Нормативно правовий акт	Назва нормативно правового акту	Номер, дата
1	Закон	Про телебачення і радіомовлення	3759-XII, 21.12.1993
2	Закон	Про авторське право та суміжні права	3792-XII, 23.12.1993
3	Закон	Про телекомунікації	1280-IV, 18.11.2003
4	Закон	Про державну підтримку кінематографії в Україні	1977-VIII, 23.03.2017
5	Закон	Про кінематографію	9/98-ВР, 13.01.1998
6	Закон	Про інформацію	2657-XII, 02.10.1992
7	Закон	Про електронну комерцію	675-VIII, 03.09.2015
8	Закон	Про рекламу	270/96-ВР, 03.07.1996
9	Закон	Про захист прав споживачів	1023-XII, 12.05.1991
10	Закон	Про захист суспільної моралі	1296-IV, 20.11.2003
11	Закон	Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення	538/97-ВР, 23.09.1997
12	Закон	Про Суспільне телебачення і радіомовлення України	1227-VII, 17.04.2014
13	Закон	Про ратифікацію Європейської конвенції про транскордонне телебачення	687-VI, 17.12.2008
14	Кодекс	Податковий Кодекс України	2755-VI, 02.12.2010
15	Кодекс	Цивільний Кодекс України	435-IV, 16.01.2003
16	Кодекс	Кримінальний Кодекс України	2341-III, 05.04.2001
17	Кодекс	Кодекс України Про адміністративні правопорушення	8073-X, 07.12.1984
18	Постанова Кабінету Міністрів України	Про затвердження Методики розрахунків розмірів ліцензійного збору за видачу або продовження строку дії ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги, визначення розміру плати за переоформлення ліцензії та видачу дублікату ліцензії на мовлення, ліцензії провайдера програмної послуги	412, 13.04.2011
19	Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	Про затвердження Положення про порядок видачі ліцензії провайдера програмної послуги	2979, 28.12.2011
20	Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	Про затвердження Плану розвитку національного телерадіоінформаційного простору	1684, 01.12.2010
21	Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	Про затвердження Переліку програм, зміст яких відповідає вимогам Європейської конвенції про транскордонне телебачення і ретрансляція яких на території України не обмежується згідно з ч. 1 ст. 42 Закону України "Про телебачення і радіомовлення"	652, 02.04.2008
22	Рішення Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення	Про затвердження Інструкції про порядок здійснення перевірок телерадіоорганізацій та провайдерів програмної послуги, оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення та про порушення законодавства про рекламу	115, 08.02.2012

